

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Messadi

per la radunonza da vischnaunca

**da mesjamna, ils 18 da december 2019, allas 20.00 uras,
ella Sala Cristalla (halla plurivalenta Dulezi) a Sedrun**

Tractandas:

1. Avertura
2. Approbaziun dil protocol dils 14 da december 2018
3. Preventiv 2020
4. Lescha davart l'energia alpina dalla vischnaunca Tujetsch (lescha energia alpina)
5. Orientaziuns
6. Varia

Messadi tier tractanda nr. 3: Preventiv 2020

1. Introducziun

La situaziun finanziaria dalla vischnaunca da Tujetsch ei sufficienta. Tuttina eisi impurtont da tener en egl las finanzas, ils mieds finanzials disposibels ein numnadamein restrenschis. Quei vul dir concretamein ch'ils gremis cumpetents ein obligai d'examinar da rudien las investiziuns. En quei connex eisi medemamein cunvegner d'analisar ils cuosts annuels che las investiziuns portan sco era d'examinar, schebein la vischnaunca sa purtar quels a liunga vesta.

Las taglias, ils tscheins d'aua e la cumpart ord il gudogn dall'energia alpina ein treis impurtontas entradas ord vesta dalla vischnaunca Tujetsch. La vischnaunca dumbra actualmein 1256 habitonts. Quella cefra ha priu giu ils davos onns. La fin digl onn 2015 dumbra la vischnaunca aunc 1438 habitonts. Sin fundament dils indicaturs currentes e da quei svilup demografic eisi da supponer che las entradas da taglia vegnan a prender giu a liunga vesta, sch'ei dat neginas midadas positivas. La suprastanza communal prognostichescha entradas da taglias (taglias communalas e taglias specialas) ella summa da frs. 3'757'500.00 milliuns pigl onn 2020. Quellas taglias schaijan en cumparegliaziun cul preventiv 2019 (frs. 3'617'000.00) pil mument aunc sil medem nivel. Plinavon quenta la suprastanza cun dapli entradas tier la cumpart dil gudogn dall'energia alpina e tier las entradas ord concessiuns. Ils motivs persuerter vegnan descrets en quei messadi sut la posiziun nr. 9 finanzas e taglias. Cun quellas entradas pli aultas eisi previu da cumpensar las entradas da taglias che prendan probabel successivamein giu a liunga vesta.

Ils proxims onns vegn la vischnaunca cunfrontada cun entginas investiziuns. La sanaziun ed eventuala engrondaziun dil Bogn Sedrun stat en cuort temps avon porta. Plinavon ein pliras investiziuns ell'infrastructura da basa necessarias, denter auter ella canalisaziun sco era en vias communalas. Per la surbaghegiada ch'ei planisada (resort) a Dieni ei la vischnaunca obligada da metter a disposiziun in bus local. Cheutier ein medemamein certas investiziuns ell'infrastructura basigneivlas. Era ell'infrastructura turistica, denter auter en sendas da viandar e d'ir cun velo da muntogna preveda la suprastanza communal d'investir. Ina part dallas investiziuns sa vegnir cuvretga ord ils agens mieds dalla vischnaunca, numnadamein ord il cashflow. Per financiar l'ulteriura part dallas investiziuns ei la vischnaunca sfurzada da prender si capital jester, quei ha per consequenza ch'ei seresulta deivets a liunga vesta. Ils deivets muntan actualmein (30-09-2019) a frs. 5 milliuns. El decuors digl onn current vegn la vischnaunca a prender si ina summa da frs. 2 milliuns capital jester (emprests). L'auter onn eisi previu da procurar per frs. 2.5 milliuns capital jester. Quels emprests ein necessaris per financiar las investiziuns previdas. Cheutras s'augmentan ils deivets a liunga vesta sin frs. 9.5 milliuns entochen la fin digl onn 2020.

La suprastanza communal fa tut il pusseivel per contonscher in bien cashflow (agens mieds) el rom dil siaraqen. Igl ei pusseivel d'augmentar il cashflow cun reducir las expensas ed optimar las entradas el quen da gudogn e sperdita. Actualmein ei la suprastanza vid augmentar las entradas, nua ch'ei dat opziuns leutier. Nua ch'igl ei stau pusseivel da sminuir certas expensas senza strihar survetschs communalas ni sminuir la qualitat da tals, ei quei gia succediu. Contonscha la vischnaunca in bien resultat tier il cashflow, basegna ella pli pauc capital jester (emprests) per la finanziaziun restonta dallas investiziuns.

La finanziaziun dallas investiziuns planisadas pigl onn vegnent da frs. 2'514'200.00 ord agens mieds dalla vischnaunca, numnadamein ord il cashflow prognosticau da frs. 1'356'700.00, munta a 53.96%.

2. Quen da gudogn e sperdita

Las expensas dil quen da gudogn e sperdita pigl onn 2020 muntan a frs. 12'256'670.00. Las entradas muntan a frs. 13'278'150.00. Aschia seresulta in gudogn da frs. 1'021'480.00.

Tier las pagas eisi vegniu risguardau in augment dad 1%. La fixaziun individuala dallas pagas succeda l'entschatta digl onn 2020 sin fundament digl uorden da persunal dalla vischnaunca Tujetsch e dallas actualas prognosas dalla carischia.

3. Svaris enviers il preventiv 2019

En quei capetel vegnan tuttas posiziuns cun svaris da muntada enviers il preventiv 2019 declaradas. Tier certas posiziuns che cumpeglian in'aulta summa vegn descret tgei prestaziuns che vegnan finanziadas ordlunder.

0 Administraziun generala

0210.3153.00 – Manteniment sistem d'EED (+ frs. 7'000.00)

L'auter onn vegnan ils systems d'informatica Nest ed Abacus actualisai. Ord quels motivs caschuna quella posiziun dapli cuosts.

0220.3132.00 – Indemnisaziuns dils cussegladers e giudicaders (+ frs. 5'000.00)

La suprastonza communal vegn oz pli savens cunfrontada cun cass complexs. Oravontut tier fatgs da baghegiar sto la suprastonza trer en pli savens pareris da giurists e d'ulteriurs specialists e cussegladers. Gl'onn 2019 ha il cass dil project 4peaks (parcella digl anteriur hotel Alpsu) caschunau gronds cuosts giuridics. Il cass 4peaks vegn a caschunar ulteriurs cuosts alla vischnaunca. Ord quei motiv preveda il preventiv 2020 ina pli aulta summa tier quella posiziun.

1 Segirtad publica

1400.3132.02 – Cuosts giuridics (+ frs. 9'000.00)

Tier l'elavuraziun ed examinaziun da certas fatschentas eisi ozildi prudent che la suprastonza communal involvescha cussegladers ni giurists per cheutras evitar sbagls e consequenzas negativas per la vischnaunca. Actualmein sefatschenta la suprastonza cun plirs affars, nua ch'ella drova agid extern. Ord quels motivs preveda quella posiziun ina pli aulta summa en cumparegliaziun cul preventiv 2019.

2 Scolaziun e formaziun

2120 – Scola primara (- frs. 181'300.00)

Culla reorganisaziun dil scalem primar ha la Scola Sedrun contonschiu in respargn ella summa da frs. 181'300.00 enviers il preventiv 2019.

2130 – Scola superiura**(+ frs. 77'700.00)**

L'introducziun dil Plan d'instrucziun 21 el scalem superiur ha per consequenza ch'ei vegn offeriu dus novs roms (roms da project). Da niev ei era ina pedagoga curativa responsabla per ils scholars e las scholaras cun adattaziuns dallas finamiras d'emprender. Plinavon caschuna il sustegn dil team scolastic entras ina persuna d'instrucziun tier damondas dall'informatica novs cuosts. Quellas treis midadas ella scola superiura procuran pigl augment dils cuosts ella summa da frs. 77'700.00 cumparegliau cul preventiv 2019.

2170.3920.02 – Scuntrada interna – diever dall'infrastructura da sport**(+ frs. 61'000.00)**

Las classas dalla Scola Sedrun fan diever dalla halla plurivalenta Dulezi, dils plazs da sport e dil Bogn Sedrun, quei oravontut duront l'instrucziun da gimnastica. Tochen oz ein negins cuosts vegni adossai alla funcziun Scolaziun e Formaziun (Scola Sedrun) el connex cun quei diever dalla halla e dils plazs da sport. Da niev vegn ina summa per l'utilisaziun da quella infrastruttura adossada a quella funcziun.

2180.3130.16 – Structuras dil di**(+ frs. 20'000.00)**

Naven digl onn da scola 2020/21 porscha la Scola Sedrun ina meisa da miezdi. Ils scholars e las scholaras sco era ils affons dalla scoletta han la pusseivladad da far part ad in gentar survigilau duront la jamna. Plinavon eisi previu ch'els san passentar in suentermiezdi ella Scola Sedrun, nua ch'els vegnan survigiliai entras ina persuna dil fatg. Priu il cass ch'els responsabels fan persenn che quella purschida ei dumanda, vegnan els ad examinar sch'ei fuss prudent d'engrondir tala.

3 Cultura, sport e temps liber, baselgia**3410.3110.01 – Acquist mobílias, maschinas, urdeins****(+ frs. 18'000.00)**

Igl ei previu d'acquistar in beamer per la Sala Cristalla. Plinavon eisi necessari da remplazzar la maschina da schubergiar ch'ei gia dapi 18 onns en funcziun. Cheutras seresulta in augment dils cuosts ella summa da frs. 18'000.00 en cumparegliaziun cul preventiv 2019.

3411.3140.01 – Manteniment piazza da sport**(+ frs. 29'000.00)**

Il plaz da ballapei sto vegnir sanaus en plirs loghens, damai ch'els coss han caschunau donns vid il tschespet. Plinavon eisi previu d'eliminar il zerclem sil plaz sco era da sanar ina pintga surfatscha avon in gol, nua ch'il tschespet ha pitiu el connex cul diever. Tier il plaz da tennis vegnan las marcaziuns fatgas da niev. Entras quellas lavurs seresultan dapli cuosts tier quella posiziun en cumparegliaziun cul preventiv 2019.

3413.3150.01 – Manteniment mobílias, maschinas, utensils**(frs. 72'000.00)**

Quella posiziun cumpeglia las suandontas lavurs:

Descripziun dallas lavurs	Summa
Contracts da servis per ils differents indrezs	frs. 17'830.00
Lavurs da manteniment e benzin	frs. 30'300.00
Diversas reparaturas	frs. 10'000.00
Schubergiar l'aua	frs. 5'700.00
Generatur da vapur	frs. 5'170.00
Filters pils indrezs d'ariaziun	frs. 3'000.00
Total	frs. 72'000.00

4 Sanadad

4120.3612.07 – Cumpart cuosts da tgira

(- frs. 60'000.00)

La vischnaunca ei obligada da surprender 75% dils cuosts restonts da tgira per las personas cun domicil en vischnaunca (cuosts dallas casas da tgira che vegnan buca surpri dil cussadent, dalla cassa da malsauns ni dil cantun). Quels cuosts ein pil mument stabils.

4220.3130.00 – Survetschs da tiarzas personas

(+ frs. 20'000.00)

Pil survetsch d'ambulanza ella Sursassiala ei ina interpresa privata responsabla. L'interpresa sa actualmein buca cuvierer ils cuosts da menaschi. Per la Sursassiala ei quei survetsch fundamental da gronda impurtonza. Quei oravontut muort ils accidents che capetan sils territoris da skis, denton ell'emprema lingia era sco purschida fundamentala per la populaziun. L'ambulanza ch'ei staziunada ella Sursassiala, numnadamein a Mustér, ei enteifer cuort temps sil plaz d'accident. Quei ei in impurtont criteri da qualidad d'ina tala purschida. Priu il cass ch'il post d'ambulanza a Mustér vegn serraus, savein nus ir da quei anora che l'ambulanza ei buca aschi spérta sil plaz d'accident. Quella sto allura numnadamein partir naven da Glion (spital).

Las vischnauncas dalla Sursassiala ein dil meini da contribuir annualmein ina summa per cuvierer ils cuosts da menaschi dall'interpresa e cheutras segirar quella purschida fundamentala. El decuors dallas proximas jamnas vegnan ils detagls elavurai (clav da repartiziun dils cuosts, curvegna eav.). Tenor las informaziuns actualas munta la contribuziun dalla vischnaunca Tujetsch a rodund frs. 20'000.00.

5 Ovras socialas

5720.3637.00 – Contribuziuns per privats

(- frs. 40'000.00)

La vischnaunca sto surprender ils cuosts per las personas ch'ei avisadas sin agid social e han il domicil a Tujetsch. Il diember dils cass socials ha priu giu durant igl onn current.

6 Traffic

6150.3141.00 – Manteniment vias e piazzas

(- frs. 35'000.00)

Quella posiziun cumpeggia las suandontas lavurs:

Descripziun dallas lavurs	Summa
Lavurs da manteniment vid vias communalas inclus material	frs. 30'000.00
Lavurs da manteniment vid vias cantunalas	frs. 25'000.00
Lavurs da manteniment vid vias da migliuraziun	frs. 30'000.00
Remeduras – parcadis, illuminaziun, uras da parcar	frs. 15'000.00
Sanaziun dil parcadi sper la stizun Denner	frs. 32'000.00
Renaturalisaziun dalla Via Drun	frs. 18'000.00
Sanaziun dil catram dils passapeis	frs. 70'000.00
Total	frs. 220'000.00

6150.3141.10 – Dismessa da neiv**(+ frs. 15'000.00)**

Illos cuosts per la dismessa da neiv digl onn 2018 muntan a frs. 186'781.25. Illos cuosts digl onn current semovan era sin quei nivel. Ord quels motivs ei ina summa pli aulta en cumparegliaziun cul preventiv 2019 vegnida budgetada pigl onn 2020.

7 Ambient e planisaziun dil territori**7201.3143.02: Manteniment dalla canalisaziun****(- frs. 84'000.00)**

Quella posiziun cumpeggia las suandontas lavurs:

Descripziun dallas lavurs	Summa
Lavurs da manteniment	frs. 24'000.00
Sanaziun dils tumbins cun "Inliner"	frs. 80'000.00
Total	frs. 104'000.00

7201.3144.17: Manteniment dalla serenera**(+ frs. 12'000.00)**

Quella posiziun cumpeggia las suandontas lavurs:

Descripziun dallas lavurs	Summa
Lavurs da manteniment	frs. 50'000.00
Remplazzament dils butschins (pumpadi a Selva)	frs. 35'000.00
Surtratga dils fussals secundars cun betun	frs. 93'000.00
Remplazzament dall'illuminaziun	frs. 22'000.00
Total	frs. 200'000.00

7410.3140.11 – Manteniment ovras da protecziun**(frs. 210'000.00)**

Quella posiziun cumpeggia las suandontas lavurs:

Descripziun dallas lavurs	Summa
Lavurs vid il dutg ella Val Clavau-sura	frs. 50'000.00
Indrez da radar Val Vadretg	frs. 120'000.00
Adattaziuns vid il pilotadi per schluppentar	frs. 25'000.00
Sanaziun dil foss da drenadi (Liets)	frs. 15'000.00
Total	frs. 210'000.00

7900.3132.12 – Planisaziun locala**(+ frs. 20'000.00)**

La posiziun cumpeggia las lavurs d'inventarisaziun dils edificis characteristics per il maletg dil liug sco era differents sclariments e lavurs en connex culla planisaziun locala. Plinavon ei ina summa pils proxims pass el connex cull'elavuraziun d'in concept da parcadis pigl entir intschess dalla vischnaunca risguardada.

8 Economia publica

8110.3140.10 – Manteniment alps/pastiras

(+ frs. 8'000.00)

Quella posiziun cumpeggia las suandontas lavurs:

Descripziun dallas lavurs	Summa
Lavur cumina: schubergiar pastiras, lavurs da manteniment vid sendas	frs. 45'000.00
Lavurs da manteniment vid begls, reparatura d'ina lingia d'aua	frs. 5'000.00
Acquist da plirs begls da betun	frs. 11'000.00
Lavurs vid la punt Val Giuv	frs. 3'000.00
Lavurs vid il provediment d'aua (Rodunda)	frs. 20'000.00
Total	frs. 84'000.00

8110.3144.10 – Manteniment baghetgs d'alp

(+ frs. 13'000.00)

Quella posiziun cumpeggia las suandontas lavurs:

Descripziun dallas lavurs	Summa
Tegia sill'alp Tschamut: novas besclas, lavurs vid il tschaler, niev indrez solar e nova scaffa en cuschina.	frs. 8'500.00
Tegia sill'alp Giuv: novas balcas pil stabiliment e certas aissas vegnan remplazzadas.	frs. 5'000.00
Alp da nuorsas: acquist d'ina tegia mobila pils pasturs.	frs. 12'000.00
Tegia dall'alp Val Val: nova porta.	frs. 4'500.00
Lavur cumina	frs. 3'000.00
Total	frs. 33'000.00

8200.3141.01 – Manteniment vias d'uaul

(+ frs. 112'000.00)

Quella posiziun cumpeggia las suandontas lavurs:

Descripziun dallas lavurs	Summa
Sanaziun dalla via d'uaul Bugnei	frs. 100'000.00
Sanaziun – fussal d'aua per stizzar fiugs a Bugnei	frs. 50'000.00
Lavurs da manteniment generalas	frs. 12'000.00
Total	frs. 162'000.00

Per la sanaziun dalla via d'uaul Bugnei e dil fussal d'aua retscheiva la vischnaunca Tujetsch dil cantun Grischun contribuziuns. Quellas muntan a 70% dils cuosts da sanaziun.

8290.3111.00 – Acquist mobillas, maschinas, vehichels

(+ frs. 32'000.00)

Igl ei previu da comprar in niev crieu sco era in niev vehichel per la gruppa tecnica. Plinavon vegnan pliras maschinas remplazzadas (trimmers, resgias a motor eav.). Ord quei motiv seresulta in augment dils cuosts ella summa da frs. 32'000.00 en cumparegliaziun cul preventiv 2019.

Quella posiziun cumpeglia las suandontas lavurs:

Descripziun dallas lavurs	Summa
Lavurs da manteniment (plazzas da giug e plazz da grillar)	frs. 7'000.00
Signalisaziun dallas sendas da viandar	frs. 5'000.00
Lavurs generalas da manteniment vid sendas da viandar	frs. 16'200.00
Lavurs da manteniment vid sendas da viandar existentas: ▪ Lag da Tuma ▪ Pazzolastock ▪ Uaul da Rosas ▪ Prau Mulin ▪ Cuolm Cavorgia ▪ Val Milà ▪ Plauncas Niregl	frs. 40'300.00
Diversas punts	frs. 11'500.00
Total	frs. 80'000.00

8400.3990.10 – Scuntrada interna turissem**(+frs. 457'200.00)**

Da niev cumpeglia la sparta turissem il deficit dil Bogn Sedrun ella summa da frs. 457'200.00. Sper il deficit ein ina contribuziun per la halla plurivalenta Dulezi ella summa da frs. 36'000.00, ina summa da frs. 10'000.00 pil Lag da Claus ed ina contribuziun ella summa da frs. 20'000.00 per la piazza da sport cuntenidas en quella posiziun.

9 Finanzas e taglias

Il preventiv 2020 cumpeglia entradas totalas ella summa da frs. 6'826'950.00 (2019: 6'060'600.00). Quellas vegnan descrettas cuortamein cheusut.

Taglias communalas e taglias specialas

La suprastanza communal prognostichescha pigl onn 2020 entradas tier las taglias communalas ella summa da frs. 2'560'000.00 ed entradas tier las taglias specialas da frs. 1'197'500.00. Las entradas schaian cumparegliau cul preventiv 2019 sil medem nivel.

Entradas ord concessiuns, tscheins d'aua ed ulteriuras posiziuns

La suprastanza communal ha budgetau entradas ord il recav da participaziuns (tscheins d'aua, cumpart sviulta/gudogn dall'energia alpina, concessiuns -> nr. 95 dil quen) ella summa da frs. 2'781'500.00. Quella summa ei pli aulta en cumparegliaziun cul preventiv 2019 (2019: frs. 2'196'500.00). Quei schai oravontut vid ils suandonts dus fatgs:

- Sin fundament dil niev contract da concessiun che vegn actualmein elavuraus cull'energia alpina quenta la suprastanza tier la posiziun 9505.05.4120.04 – *Cumpart gudogn energia alpina* cun pli aultas entradas.
- La Viafier federala ei avisada sin in dretg per far diever dall'aua sutterrana. Quell'aua nezegia ella per certs indrezs dil tunnel dall'Neat. Il cussegl da vischnaunca vegn a tractar la fatschenta en connex culla concessiun da quei dretg el decuors digl emprem quartal 2020.

Sco cunterprestaziun per la concessiun dil dretg quenta la suprastanza communal cun in'indemnisaziun corrispundenta. Ord quei motiv ein las entradas annualas tier la posiziun 9500.4120.01 – *Concessiuns e patentas en cumparegliaziun cul preventiv 2019 pli aultas.*

Contribuziun ord l'ulivaziun da finanzas e grevezias

Ord l'ulivaziun da finanzas e grevezias pigl onn 2019 retscheiva la vischnaunca da Tujetsch ina summa da frs. 45'500.00 (2019: frs. 16'600.00).

Expensas

Tier las expensas dalla posiziun finanzas e taglias (nr. 9) s'audan ils cuosts dallas immobilias dalla facultad finanziaria. Vitier vegnan l'indemnisaziun al cantun pigl incasso da taglia, amortisaziuns da taglias, ils tscheins pils emprests/deivets, il franc per la cuntrada ed ulteriuras expensas. Aschia muntan las expensas totalas a frs. 360'270.00.

Suenter la deducziun dallas expensas numnadas seresultan entradas nettas dallas taglias e finanzas ella summa da frs. 6'466'680.00.

4. Quen d'investiziuns

Las investiziuns bruttas previdas muntan a frs. 3'242'500.00. Suenter haver risguardau las entradas (contribuziuns, restituziuns, subsidi) ella summa totala da frs. 728'300.00 seresultan las investiziuns nettas dalla facultad administrativa sin frs. 2'514'200.00.

Tuttas posiziuns dil quen d'investiziun ein indicadas cheusut cun ina numera, quei mintgamai alla fin dalla denotaziun dil project. La legenda cheusut cumpeggia ina declaraziun tier mintga numera. Tier mintga numera eisi numnadamein descret tgei gremis ch'ei cumpetents per conceder ils credits d'impegn. Ils projects pils tals il credit d'impegn ei aunc buca vegnius concedius dils gremis cumpetents, ein indicai el quen d'investiziun (p.31-33) culla numera quater.

- 1** = Il credit d'impegn ei gia vegnius concedius entras la suprastanza communal.
2 = Il credit d'impegn ei gia vegnius concedius entras il cussegl da vischnaunca.
3 = La cumpetenza da decider davart il credit d'impegn schai tiel cussegl da vischnaunca e la radunonza communal.
4 = Il project ed il credit d'impegn persunter vegnan tractai a caschun d'ina seduta separata che ha liug suenter la tractaziun dil preventiv 2020.
5 = Il credit d'impegn ei vegnius concedius el rom dil preventiv 2019, dils preventivs dils onns vargai ni a caschun d'ina radunonza entras ils organs communsals cumpetents.

1 Segirtad publica

1610.5030.01 – Sanaziun dil stan da sittar¹

El rom dil preventiv 2019 ha la suprastanza communal approbau in credit d'impegn ella summa da frs. 25'000.00 per l'analisa sco era per definir las mesiras ch'ei necessarias en rama dalla sanaziun. Quellas lavurs ein succedidas e muossan che rodund 17 m³ tratsch cuntegnan plum. Quella tiara eisi uss da transportar ella Bassa, nua ch'ella vegn schubergiada. Plinavon vegnan era las buoras che secattan davos las schibas da sittar dismissas. Quellas vegnan barschadas a Vaz Sut. In biro specialisau accumpogna quellas lavurs. Quellas davosas lavurs el connex culla sanaziun dil stan da sittar ein calculadas cun ina summa da frs. 25'000.00.

2 Scolaziun e formaziun

2190.5060.01 – Amplificaziun EED⁵

Quei credit ei vegnius concedius el rom dil preventiv 2019. Dapli informaziuns anfleis Vus el messadi dils 14 da december 2018 (radunonza da vischnaunca) ch'ei publicaus silla pagina d'internet dalla vischnaunca Tujetsch.

6 Traffic

6150.5010.05 – Via Strem⁵ / 7201.5032.03 Canalisaziun – Via Strem⁵

Quels credits ein vegni concedi el rom dil preventiv 2018. Dapli informaziuns anfleis Vus el messadi dils 14 da december 2018 (radunonza da vischnaunca) ch'ei publicaus silla pagina d'internet dalla vischnaunca Tujetsch.

6150.5010.09 – Via dalla Staziun⁴ / 7201.5032.04 – Canalisaziun Via dalla Staziun⁴

La punt da Tgamaura (Via dalla Staziun) sesanfla en in schliet stan e sto vegnir sanada. Per l'elavuraziun d'in project da detagl ei ina summa da frs. 120'000.00 vegnida concedida el rom dil preventiv 2019. El decuors digl onn current eisi vegniu sclariu, sch'igl ei convegnent da sanar la punt ni sch'ina nova construcziun vegn en damonda. Ils responsabels ein sedecidi per la varianta che preveda ina sanaziun, damai che la statica digl edifeci sesanfla en in bien stan. Sper la sanaziun dalla punt eisi previu dad era gest sanar l'entira Via dalla Staziun che meina naven dalla Via Alpsu entochen silla staziun e la canalisaziun che secatta lien. Plinavon eisi planisau da construir in passapei sin quei tschancun. Ils cuosts totals per la sanaziun dalla via e dalla canalisaziun ein calculai cun ina summa da frs. 2'276'000.00. Igl onn 2020 eisi previu da sanar en ina emprema etappa il tschancun che meina naven dalla Via Alpsu entochen la punt sco era l'entira punt da Tgamaura.

Quella fatschenta vegn suttamessa al cussegl da vischnaunca ed alla radunonza communal per tractaziun el decuors digl emprem quartal 2020.

6150.5010.10 – Sanaziun dalla punt dil Drun²

L'auter onn sanescha igl Uffeci da construcziun bassa dil cantun Grischun la punt dil Drun. La punt ei vegnida construida ils onns 1863/1864 el connex culla Via Alpsu. La punt sesanfla oz en in schliet stan e corrispunda buca pli allas normas dalla segirtad. Il project dalla punt cumpeggia il remplazzament dalla platta suren sco era la sanaziun dil catram dalla via e dil passapei. Plinavon eisi previu da sanar il mir sco era da liquidar ulteriuras lavurs da sanaziun. Gl'entir project caschuna cuosts ella summa da frs. 1.9 milliuns.

La vischnaunca da Tujetsch ha da surprendre ils cuosts per la sanaziun dil passapei, damai che tal ei en possess communal. Plinavon vegnan ils cuosts per la construcziun dils novs tschabergals adossai alla vischnaunca. Ils cuosts per quellas duas lavurs muntan a totalmein frs. 105'000.00.

6150.5030.02 – Garascha sutterrana e contuorn Dulezi⁵

Quei credit ei vegnius concedius a caschun dalla radunonza da vischnaunca dils 23 da zercladur 2017. Dapli informaziuns anfleis Vus el messadi tier quella radunonza communal. Quel ei publicaus silla pagina d'internet dalla vischnaunca Tujetsch.

7 Ambient e planisaziun dil territori

7301.5033.02 – Plazzas da rumians⁴

El decuors digl onn 2019 ha la vischnaunca plazzau sut la casa communal en tut siat molocs per la rimnada da veider, butteglas da pet, sacs da miarda ed ulteriuras miardas. Cul credit d'impegn ella summa da frs. 185'000.00 eisi previu d'introducir quei sistem per la rimnada da miardas sigl entir intschess dalla vischnaunca Tujetsch.

La suprastanza communal vegn a suttametter quella fatschenta (concept per la rimnada da miardas e credit) al cussegl da vischnaunca per tractaziun el decuors digl onn 2020.

7410.5030.04 – Project Scharinas⁵

Il project Scharinas cumpeggia il remplazzament da pliras lavineras da betun. Il project caschuna pigl onn 2020 cuosts ella summa da frs. 205'000.00. Dil cantun Grischun retscheiva la vischnaunca da Tujetsch ina summa da frs. 164'800.00. Da tiarzas personas obtegn la vischnaunca ina contribuziun da frs. 6'500.00.

8 Economia publica

8200.5010.01 – Via da maschina dil Tgom (Sut Seivs-Foppa)⁵

Quei credit ei vegnius concedius el rom dil preventiv 2019. Dapli informaziuns anfleis Vus el messadi dils 14 da december 2018 (radunonza da vischnaunca).

Pigl onn 2020 caschunan las lavurs vid la nova via cuosts da frs. 450'000.00. Il cantun contribuescha ina summa da frs. 292'000.00.

5. Survesta davart ils credits d'impegn

La tabella cheusut dat ina survesta davart ils credits d'impegn.

Credit			Project			Planisaziun d'expensas			
		cuosts	contribuziuns	cuosts netto	descripziun	2020	2021	2022	2023
QI	sp	25'000		25'000	Sanaziun dil stan da sittar ¹	25'000			
QI	cv	94'850	0	94'850	Amplificaziun EED ⁵	22'000	22'000		
QI	cv	400'000	160'000	240'000	Via Strem inclus canalisaziun ⁵	92'000			
QI	rc	2'276'000	340'000	1'936'000	Via dalla Staziun inclus canali-saziun ⁴	1'446'000	830'000		
QI	cv	105'000	0	105'000	Sanaziun dalla Punt Drun ²	105'000			
QI	rc	2'130'750	0	2'130'750	Garascha sutterrana Dulezi ⁵	712'500			
QI	cv	185'000	0	185'000	Plazzas da rumians communalas ⁴	185'000			
QI	rc	1'915'000	1'600'940	314'060	Project Scharinas ⁵	205'000			
QI	cv/rc	700'000	475'000	225'000	Via da maschina Sut Seivs-Foppa dil Tgom ⁵	450'000			
Gremis competents: radunonza communal (rc), cussegl da vischnaunca (cv), suprastanza communal (sp)									

6. Survesta da finanziaziun

Il cashflow munta pigl onn 2020 a frs. 1'356'700.00. Suentar haver risguardau las investiziuns nettas seresulta in deficit da finanziaziun ella summa da frs. 1'157'500.00.

7. Planisaziun da finanzas pils proxims onns

La suprastanza communal ha elavurau in plan da finanzas pils proxims quater onns. Cheusut vegnan las impurtontas constataziuns dil plan ch'ei veseivels silla proxima pagina cuortamein descretas.

2020

Pigl onn 2020 muossa il quen da gudogn e sperdita (planisaziun) in gudogn da frs. 1'021'480.00. Pli-navon ein investiziuns nettas ella summa da frs. 2'514'200.00 previdas. La finanziaziun dallas investiziuns succeda per 53.96% ord agens mieds. La summa restonta vegn finanziada cun capital jester (46.04%). La facultad netta munta a frs. 3'663'774.12. Per habitont seresulta ina facultad netta da frs. 2'917.00.

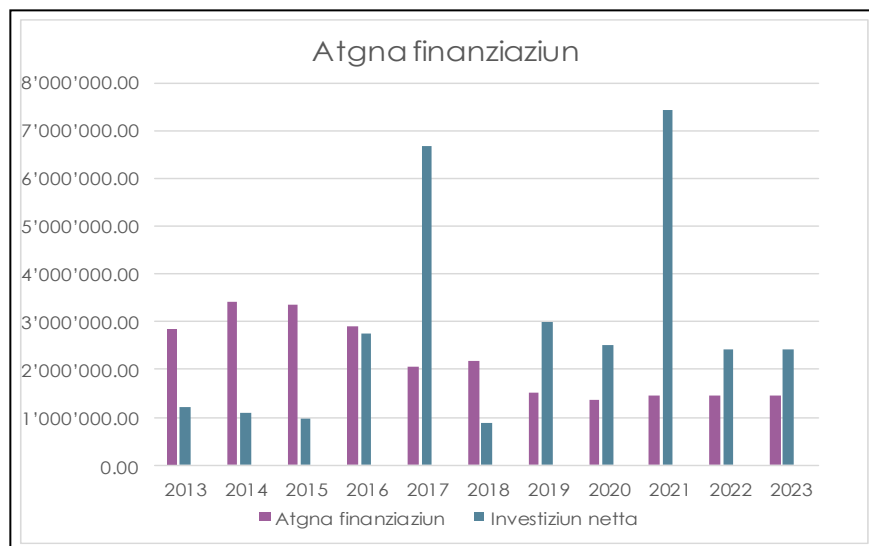
2021 - 2023

Pils onns 2021 entochen 2023 seresulta in gudogn denter frs. 683'000.00 e frs. 843'000.00 (quen da gudogn e sperdita). Pigl onn 2021 ein investiziuns nettas ella summa da frs. 7'425'000.00 planisadas. En talas ei la sanaziun dil Bogn Sedrun (frs. 5 milliuns) cuntenida. Tenor il plan da finanzas siara igl onn 2021 giu cun in deficit da finanziaziun ella summa da frs. 5'965'000.00. La finanziaziun dallas investiziuns ord agens mieds ei cun 19.66% pigl onn 2021 plitost mudesta. Pils onns 2022 e 2023 ein mintgamai investiziuns ella summa da frs. 2'425'000.00 previdas, denter auter per la sanaziun dallas vias vegnan frs. 1.4 milliuns impundi. Ils onns 2022 e 2023 seresulta in deficit da finanziaziun ella summa da frs. 965'000.00. La finanziaziun dallas investiziuns ord agens mieds munta per quels dus onns a 60.21%.

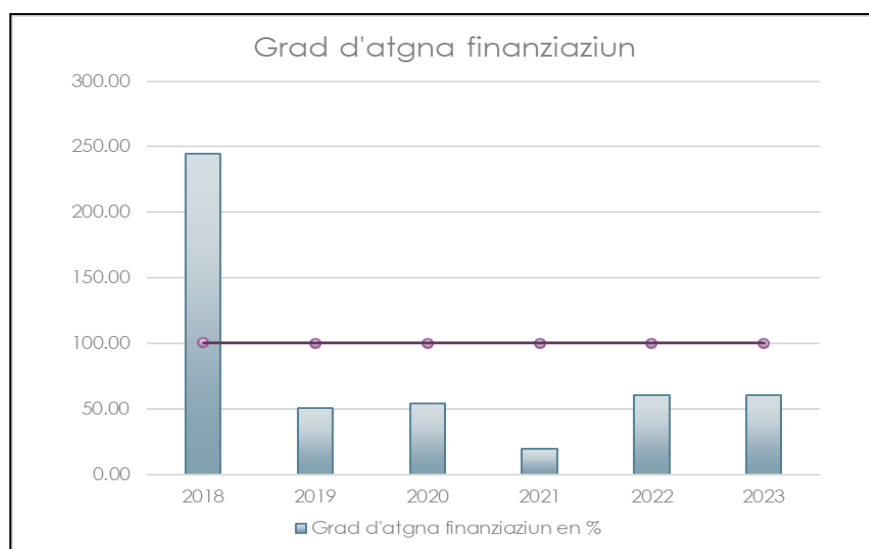
Naven digl onn 2021 semida la facultad netta en in deivet net. Il deivet net munta pigl onn 2021 a frs. 2'301'225.88 (deivet net per habitont: frs. 1'832.00) e pigl onn 2022 a frs. 3'266'225.88 (deivet net per habitont: frs. 2'600.00). Pigl onn 2023 seresulta in deivet net da frs. 4'231'225.88 (deivet net per habitont: frs. 3'369.00).

Plan da finanzas (2020 - 2023)					
posiziuns (en frs.)					
Quen da gudogn da sperdita (planisaziun) posiziuns (en frs.)	Preventiv adattau 2019*	2020	2021	2022	2023
Amortisaziuns linearas	232'200.00	280'700.00	617'000.00	697'000.00	777'000.00
Deposit en finanziaziun speciala	59'500.00	100'000.00	50'000.00	50'000.00	50'000.00
Prelevaziun ord finanziaziun speciala	131'200.00	45'480.00	50'000.00	50'000.00	50'000.00
Entradas fiscalas	5'300'000.00	5'027'500.00	4'900'000.00	4'800'000.00	4'700'000.00
Resultat dil quen da gudogn e sperdita	1'356'913.00	1'021'480.00	843'000.00	763'000.00	683'000.00
Planisaziun dallas investiziuns					
	2019	2020	2021	2022	2023
Administraziun generala					
Segirtad publica	25'000.00	20'000.00			
Scolaziun e formaziun	50'850.00	22'000.00	150'000.00	150'000.00	150'000.00
Cultura, sport e temps liber, baselgia			5'000'000.00		
Sanadad					
Ovras socialas					
Traffic	2'074'000.00	2'044'500.00	1'400'000.00	1'400'000.00	1'400'000.00
Ambient e planisaziun dil territori	436'000.00	269'700.00	750'000.00	750'000.00	750'000.00
Economia publica	417'000.00	158'000.00	125'000.00	125'000.00	125'000.00
Investiziuns nettas	3'002'850.00	2'514'200.00	7'425'000.00	2'425'000.00	2'425'000.00
Planisaziun dalla finanziaziun					
	2019	2020	2021	2022	2023
Investiziuns nettas	3'002'850.00	2'514'200.00	7'425'000.00	2'425'000.00	2'425'000.00
Atgna finanziaziun	1'517'413.00	1'356'700.00	1'460'000.00	1'460'000.00	1'460'000.00
Deficit da finanziaziun / Surpli da finanziaziun	-1'485'437.00	-1'157'500.00	-5'965'000.00	-965'000.00	-965'000.00
Facultad netta / Deivet net					
	2019	2020	2021	2022	2023
Facultad netta / Deivet net	4'821'274.12	3'663'774.12	-2'301'225.88	-3'266'225.88	-4'231'225.88
Indicatur - situaziun finanziala					
	2019	2020	2021	2022	2023
Grad d'atgna finanziaziun	50.53%	53.96%	19.66%	60.21%	60.21%
Facultad netta / Debitaziun netta per habitont	3839	2917	-1832	-2600	-3369

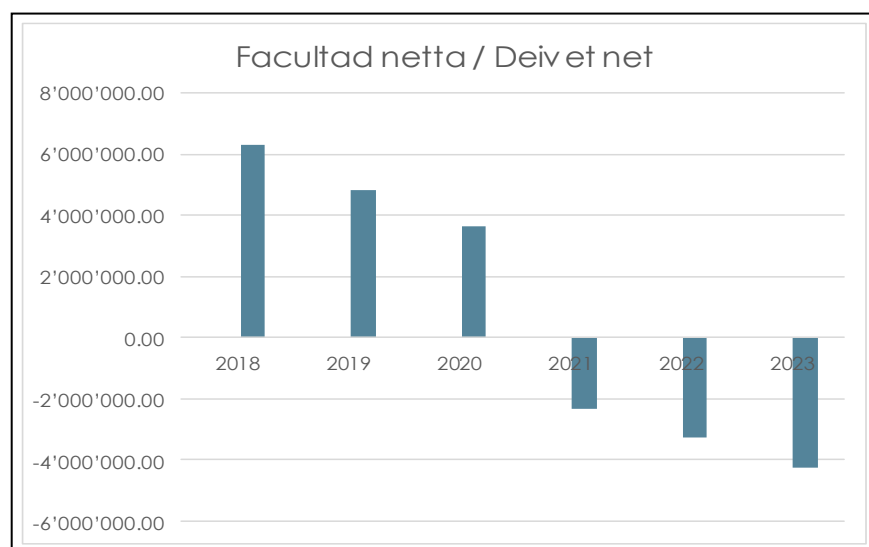
*Posiziuns dil preventiv dil quen da gudogn e sperdita 2019 ein vegnidas adattadas sin fundament dallas informaziuns digl onn current.

Atgna finanziaziun – 2013 tochen 2023

Grad d'atgna finanziaziun – 2018 tochen 2023

Facultad netta / Deivet net – 2018 tochen 2023

8. Proposta

Sebasond sin las suranumnadas ponderaziuns
proponan

la suprastonza communal ed il cussegl da vischnaunca:

- a) d'approbar il preventiv 2020 dil quen da gudogn e sperdita dalla vischnaunca da Tujetsch.
- b) d'approbar il quen d'investiziuns 2020 dalla vischnaunca da Tujetsch.
- c) da schar il pei da taglia d'entrada e da facultad per igl onn 2020 sin 95% dalla taglia sempla dil cantun.
- d) da fixar il pei da taglia sin schischom per igl onn 2020 sin 1.5‰.

Suprastonza communal Tujetsch

President communal
Beat Roeschlin

Menader center communal
Simon Collenberg

Annexas:

- Preventiv 2020 - Survesta dalla situaziun finanziaria
- Preventiv 2020 - quen da gudogn e sperdita structurau tenor funcziuns
- Preventiv 2020 - quen da gudogn e sperdita structurau tenor gruppas da materia
- Preventiv 2020 - quen da gudogn e sperdita detagliau
- Preventiv 2020 - quen d'investiziun structurau tenor funcziuns
- Preventiv 2020 - quen d'investiziun detagliau

Survesta dalla situaziun finanziaria

	Preventiv 2020	Preventiv 2019	Quen 2018
Quen da gudogn e sperdita			
Cuosts	12'256'670	11'180'650	12'666'837.69
Recavs	13'278'150	11'361'250	13'069'801.10
Surpli recavs	1'021'480	180'600	402'963.41
Quen d'investiziun			
Investiziuns	3'242'500	3'642'650	1'442'218.22
Entradas investiziuns	728'300	639'800	558'591.07
Investiziuns nettas	2'514'200	3'002'850	883'627.15
Finanziaziun			
Surpli recavs quen da gudogn e sperdita	1'021'480	180'600	402'963.41
Prelevaziun ord finanziaziuns specialas	-45'480	-201'200	-116'290.60
Amortisaziuns facultad administrativa	280'700	232'200	412'674.74
Amortisaziuns supplementaras	0	0	0.00
Deposit en finanziaziuns specialas	100'000	59'500	264'234.49
Deposit ella prefinanziaziun dil capital agen		0	1'200'000.00
Atgna finanziaziun	1'356'700	271'100	2'163'582.04
Investiziuns nettas	2'514'200	3'002'850	883'627.15
Resultat da finanziaziun	-1'157'500	-2'731'750	1'279'954.89
Grad d'atgna finanziaziun	53.96	9.03	244.85
Deivets a miez e liung termin			
Emprests	9'500'000	8'500'000	5'000'000
Cefras indicativas			
Atgna finanziaziun	1'356'700	271'100	2'163'582
Facultad netta absolut	2'417'461	3'574'961	6'306'711
Facultad netta per habitont (1256)	1'925	2'846	5'021
Grad d'atgna finanziaziun	53.96	9.03	244.85
Quota d'atgna finanziaziun	11.63	4.23	18.10
Quota dil survetsch da capital	3.05	2.84	3.66
Quota da debitaziun dil tscheins	0.64	0.53	0.21

Quen da gudogn e sperdita

Preventiv

1.1.2020 - 31.12.2020

	Quen da gudogn e sperdita structurau tenor funcziuns	Preventiv 2020		Preventiv 2019			Quen 2018
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
	Quen da gudogn e sperdita	12'256'670	13'278'150	11'180'650	11'361'250	13'069'801.10	13'069'801.10
	Resultat netto	1'021'480		180'600			
0	ADMINISTRAZIUN GENERALA	1'012'800	312'200	1'042'600	357'925	952'733.80	358'508.93
	Resultat netto		700'600		684'675		594'224.87
1	SEGIRTAD PUBLICA	302'150	109'000	348'650	110'700	495'319.26	183'885.50
	Resultat netto		193'150		237'950		311'433.76
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	2'070'350	221'550	2'145'650	209'850	2'049'618.59	292'263.33
	Resultat netto		1'848'800		1'935'800		1'757'355.26
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGIA	1'324'450	1'068'300	454'475	111'100	461'273.18	117'830.10
	Resultat netto		256'150		343'375		343'443.08
4	SANADAD	523'500	25'000	571'000	30'000	475'732.75	55'206.50
	Resultat netto		498'500		541'000		420'526.25
5	OVRAS SOCIALAS	377'000	60'000	425'000	60'000	326'295.27	128'433.20
	Resultat netto		317'000		365'000		197'862.07
6	TRAFFIC	780'500	133'000	764'000	106'000	1'150'991.55	107'554.45
	Resultat netto		647'500		658'000		1'043'437.10
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	1'290'350	1'107'150	1'135'350	988'075	972'086.40	921'439.43
	Resultat netto		183'200		147'275		50'646.97
8	ECONOMIA PUBLICA	4'215'300	3'415'000	3'977'200	3'327'000	5'423'491.02	3'982'611.76
	Resultat netto		800'300		650'200		1'440'879.26
9	FINANZAS E TAGLIAS	360'270	6'826'950	316'725	6'060'600	762'259.28	6'922'067.90
	Resultat netto	6'466'680		5'743'875		6'159'808.62	

Quen da gudogn e sperdita

Preventiv

1.1.2020 - 31.12.2020

Quen da gudogn e sperdita tenor gruppas da materia		Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas
QUEN DA GUDOGN E SPERDITA		12'256'670	13'278'150	11'180'650	11'361'250	13'069'801.10
Resultat netto		1'021'480		180'600		13'069'801.10
3	Expensas	12'256'670		11'180'650		12'666'837.69
30	Cuosts da persunal	3'794'350		3'351'850		3'282'509.95
31	Cuosts da material e menaschi	3'662'000		3'068'500		3'057'750.61
33	Amortisaziun facultad administrativa	280'700		232'200		412'674.47
34	Cuosts finansials	255'000		209'000		174'029.19
35	Deposit en fondos e finanziaziuns specialas	100'000		59'500		264'234.49
36	Cuosts da transfer	2'547'650		3'167'600		3'158'264.63
38	Cuosts extraordinarias					1'200'000.00
39	Scuntradas internas	1'616'970		1'092'000		1'117'374.35
4	Entradas		13'278'150		11'361'250	13'069'801.10
40	Recav fiscal		5'027'500		4'887'000	5'746'485.59
41	Regals e concessiuns		2'781'500		2'196'500	2'310'938.70
42	Indemnisaziuns		2'237'000		1'759'250	2'132'482.91
43	Differents recavs		221'000		164'550	195'574.03
44	Recav finansial		289'700		275'400	266'385.55
45	Prelevaziun ord fondos e finanziaziuns specialas		45'480		201'200	116'290.60
46	Recav da transfer		1'059'000		785'350	1'184'269.37
49	Scuntradas internas		1'616'970		1'092'000	1'117'374.35
Surpli recavs						402'963.41

Quen da gudogn e sperdita

Preventiv

1.1.2020 - 31.12.2020

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
	Quen da gudogn e sperdita	12'256'670	13'278'150	11'180'650	11'361'250	13'069'801.10	13'069'801.10
	Resultat netto	1'021'480		180'600			
0	ADMINISTRAZIUN GENERALA	1'012'800	312'200	1'042'600	357'925	952'733.80	358'508.93
	Resultat netto		700'600		684'675		594'224.87
0110	Legislativa	100'650		107'800		86'376.48	
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	20'000		22'000		16'175.00	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	300		400		221.80	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	350		400		287.80	
3102.00	Stampats, publicaziuns	52'000		52'000		48'947.73	
3102.01	Preventiv/Quen annual	15'000		15'000		13'402.43	
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	10'000		15'000		5'445.15	
3170.00	Cuosts da viadi e spensas	3'000		3'000		1'896.57	
0120	Executiva	203'200		200'800		191'454.38	
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	155'000		155'000		149'727.50	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	13'200		12'200		12'389.76	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	6'500		6'000		5'447.46	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'500		1'600		1'599.31	
3130.22	Contribuziuns da commemoradi e sindicat	4'000		3'000		3'938.00	
3170.00	Cuosts da viadi e spensas	15'000		15'000		14'021.00	
3170.02	Spensas da representaziun	8'000		8'000		4'331.35	
0210	Administraziun communal	535'000	234'300	540'000	246'800	501'879.15	242'821.93
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	356'000		330'000		333'933.37	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	28'000		26'000		33'678.40	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	21'000		16'500		17'729.24	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	4'000		4'000		3'740.84	
3099.00	Divers cuosts da persunal	10'000		10'000		9'050.38	
3100.00	Material da biro	8'000		8'000		6'827.93	
3103.00	Litteratura, gasettas	1'000		1'000		701.20	
3110.00	Acquists da mobillas e apparats da biro	4'000					
3113.00	Acquists d'informatica			50'000		23'854.49	
3130.01	Francaturas	10'000		9'000		10'416.75	
3130.02	Taxas da telefon	4'500		3'000		3'564.86	
3130.03	Spensas da banca e schec postal	3'000		3'000		2'459.67	
3130.05	Cuosts da stumaziun	3'000		3'000		1'779.45	
3134.00	Assicuranzas da caussas	5'000		5'000		4'803.20	
3150.00	Manteniment da mobillas e maschinas da biro	8'000		8'000		6'830.72	
3153.00	Manteniment sistem d'EED	35'000		28'000		12'526.51	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	4'000		4'000		2'111.20	
3611.02	Taxas pigl Uffeci da migraziun e dretg civil	14'000		15'000		13'209.00	
3612.01	Regiun Surselva	16'000		16'000		13'102.94	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	500		500		1'559.00	
4210.00	Taxas d'administraziun generala		24'000		28'000		24'688.35
4260.00	Restituziuns		4'000		4'000		7'616.15
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		14'000		14'000		17'169.48
4611.00	Indemnisaziuns dil cantun		85'000		88'000		87'887.20
4612.00	Provisiuns d'incasso		36'000		36'250		12'439.75
4900.00	Scuntrada interna cuosts da menaschi						3'500.00
4910.00	Scuntrada interna survetschs		71'300		76'550		89'521.00

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
0220	Uffeci da baghegiar	173'950	77'900	194'000	111'125	173'023.79	115'687.00
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	8'000		6'000		7'850.00	
3010.00	Pagas dil personal	98'000		110'000		96'368.48	
	d'administrasiun e menaschi						
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	8'000		9'000		8'071.29	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	7'000		7'500		4'743.94	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'100		1'200		1'060.34	
3099.00	Divers cuosts da personal	2'500		1'500		430.91	
3101.00	Material da menaschi e da diever	4'000		3'000		3'891.78	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	5'000				8'518.65	
3113.00	Acquists d'informatica			14'400		-7'105.00	
3130.02	Taxas da telefon	800		800		664.11	
3132.00	Indemnisaziuns dils cussegladers e giudicaders	30'000		25'000		36'173.10	
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels			3'000		1'703.05	
3153.00	Manteniment sistem d'EED	3'000		3'000		2'881.24	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	3'000		3'000		1'411.90	
3900.00	Scuntrada interna cuosts da menaschi					3'500.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	3'550		6'600		2'860.00	
4210.00	Taxas d'administrasiun generala		20'000		20'000		42'475.25
4260.00	Restituziuns		5'000		18'000		8'917.15
4310.00	Atgnas prestaziuns per projects		12'000		17'550		8'719.60
4910.00	Scuntrada interna survetschs		40'900		55'575		55'575.00
1	SEGIRTAD PUBLICA	302'150	109'000	348'650	110'700	495'319.26	183'885.50
	Resultat netto		193'150		237'950		311'433.76
1110	Polizia communal	9'500	3'000	13'050	3'000	13'808.10	3'568.00
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	8'000		8'000		8'090.10	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	1'500		5'050		5'718.00	
4270.00	Castitgs		3'000		3'000		3'568.00
1400	Dretg general	60'500	13'000	49'475	16'000	117'217.70	44'041.20
3130.07	Mutaziuns - Uffeci funsil/mesiraziun	15'000		10'000		56'701.25	
3132.02	Cuosts giuridics	25'000		16'000		40'514.05	
3611.01	Schazetgs d'immobillas	2'000		2'000			
3612.02	Uffeci da stumadira e concuors Surselva	10'000		10'500		9'483.95	
3612.03	Uffeci civil Surselva	8'000		10'000		9'868.45	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	500		975		650.00	
4260.00	Restituziuns		1'000		1'000		2'137.90
4602.00	Cumpart gudogn digl Uffeci funsil Cadi		12'000		15'000		41'903.30
1500	Pumpiers	95'500	46'500	151'300	46'200	203'551.11	61'959.35
3120.00	Provediment e dismessa	4'000		3'000		3'714.76	
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'000		3'000		3'030.30	
3144.00	Manteniment baghetgs	1'000		6'000		303.00	
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns					300.00	
3611.04	Polizia da fiug cantunala	2'000		2'000		1'820.00	
3612.04	Pumpiers Sursassiala	85'000		136'000		192'628.05	
3612.40	Barschaments e seracass					1'105.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	500		1'300		650.00	
4200.02	Taxas da cumpensaziun		40'000		40'000		44'700.00
4260.00	Restituziuns						10'696.10
4470.00	Tscheins d'affittaziun		6'500		6'200		6'563.25
1610	Defensiun militar	11'500		2'500		3'047.85	
3144.02	Manteniment stan da schibas	2'000		2'000		2'072.85	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	9'000					
3910.00	Scuntrada interna survetschs	500		500		975.00	
1620	Protecziun civila	42'000	3'500	39'775	3'500	40'932.20	3'500.00

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	8'000		8'500		7'953.20	
3120.11	Energia e scaldament	8'000		8'000		7'770.80	
3130.06	Taxas e contribuziuns	2'500		1'600		1'447.75	
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'500		3'700		3'742.35	
3144.13	Manteniment dils locals	6'000		5'000		6'017.40	
3611.00	Indemnisaziuns al cantun	9'000		9'000		8'080.70	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	5'000		3'975		5'920.00	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		3'500		3'500		3'500.00
1621	Stab directiv communal	83'150	43'000	92'550	42'000	116'762.30	70'816.95
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	3'200		3'300		2'510.65	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD					10.50	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna					36.80	
3130.31	Mesiras da protecziun lavinas	15'000		15'000		11'579.25	
3130.32	Cuosts IMIS	15'000		15'000		17'826.75	
3130.33	Surviglionza Cuolm da Vi	28'500		25'000		55'550.30	
3132.00	Indemnisaziuns dils cussegladers e giudicaders	5'000		23'000		13'981.20	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	5'000		3'000		4'934.85	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	11'450		8'250		10'332.00	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		38'000		37'000		60'818.10
4634.00	Contribuziuns dallas interpresas publicas		5'000		5'000		9'998.85
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	2'070'350	221'550	2'145'650	209'850	2'049'618.59	292'263.33
	Resultat netto		1'848'800		1'935'800		1'757'355.26
2110	Scoletta	120'200	20'000	117'850	15'000	135'486.66	46'344.37
3020.00	Pagas	102'000		97'000		119'988.90	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	6'600		7'900		7'603.80	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	4'500		5'800		4'448.57	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'000		1'100		1'013.75	
3090.00	Scolaziun e formaziun	1'800		2'300		495.65	
3104.00	Material da scola e da diever	3'000		2'450		1'296.69	
3104.01	Projects generals e da sport	800		800		354.05	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	500		500		285.25	
4260.00	Restituziuns						27'532.60
4631.00	Contribuziuns dil cantun		20'000		15'000		18'811.77
2120	Scola primara	625'900	68'000	807'200	96'000	810'268.32	129'868.68
3020.00	Pagas	505'000		660'000		676'721.15	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	38'000		54'500		53'673.30	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	42'000		46'700		47'399.85	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	5'000		7'200		7'136.10	
3090.00	Scolaziun e formaziun	7'800		10'650		2'636.45	
3104.00	Material da scola e da diever	16'000		20'350		20'893.77	
3104.01	Projects generals e da sport	11'600		7'300		1'807.70	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	500		500			
4260.00	Restituziuns				18'000		36'835.10
4631.00	Contribuziuns dil cantun		68'000		78'000		93'033.58
2130	Scola superiura	601'000	79'000	523'300	49'500	499'140.86	63'755.48
3020.00	Pagas	472'000		400'000		405'026.70	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	38'000		32'200		32'145.15	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	35'000		29'000		28'004.05	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	5'000		4'300		4'287.15	
3090.00	Scolaziun e formaziun	6'600		7'700		-8'099.85	
3104.00	Material da scola e da diever	28'000		29'200		22'645.16	
3104.01	Projects generals e da sport	7'200		4'500		4'129.80	
3171.01	Viadis e camps da scola	8'200		14'900		10'571.35	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	1'000		1'500		431.35	
4260.00	Restituziuns		26'000		11'500		15'534.03
4631.00	Contribuziuns dil cantun		53'000		38'000		48'221.45
2170	Baghetgs da scola Sedrun	323'500	24'550	290'100	19'350	240'023.87	20'130.00
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	90'000		90'000		87'526.30	

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	7'000		7'000		6'833.50	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	4'000		4'000		3'529.40	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'000		1'000		912.50	
3099.00	Divers cuosts da persunal	1'000		1'000			
3101.00	Material da menaschi e da diever	7'000		6'000		7'793.96	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	1'000		7'000		1'892.55	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	20'000		20'000		18'909.60	
3120.11	Energia e scaldament	55'000		55'000		40'649.85	
3134.00	Assicuranzas da caussas	4'000		4'000		3'709.40	
3144.00	Manteniment baghetgs	40'000		58'000		62'516.81	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	1'000		1'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	28'000		28'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	3'500		8'100		5'750.00	
3920.02	Scuntrada interna – diever dall'infrastructura da sport	61'000					
4240.00	Taxas da diever e survetschs		1'000		750		1'880.00
4470.00	Tscheins d'affittaziun		15'600		15'600		15'600.00
4910.00	Scuntrada interna survetschs		7'950		3'000		2'650.00
2180	Assistenza dil di	20'000					
3130.16	Structuras dil di	20'000					
2190	Direcziun ed administraziun da scola	155'200	28'000	170'700	28'000	145'283.66	30'370.80
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	10'000		13'000		8'973.00	
3020.00	Pagas	74'000		74'000		66'984.50	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	6'500		7'200		5'854.75	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	6'500		4'600		5'152.55	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'000		1'000		734.55	
3090.00	Scolaziun e formaziun	600		1'200		3'285.95	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	15'000		30'000		9'333.15	
3113.00	Acquists d'informatica	5'000		5'000		11'988.10	
3130.02	Taxas da telefon	3'600		3'200		2'838.65	
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	20'000		19'000		21'276.91	
3153.00	Manteniment sistem d'EED	10'000		8'500		6'810.80	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	3'000		4'000		2'050.75	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		28'000		28'000		30'370.80
2192	Scola populara - ulteriur	107'400	2'000	120'500	2'000	110'025.50	1'794.00
3059.01	Assicuranza d'accidents per scholars e scholaras	1'000		1'000		758.40	
3099.00	Divers cuosts da persunal	3'500		3'500		2'888.85	
3130.15	Transport da scholars	70'000		70'000		63'754.07	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	1'000		1'000		450.00	
3612.05	Scola da musica Surselva	25'000		26'000		23'924.18	
3614.05	Indemnisaziun Bogn Sedrun			9'000		9'000.00	
3632.20	Ductrina e pastoraziun	3'000		3'000		6'000.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	3'900		7'000		3'250.00	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		2'000		2'000		1'794.00
2200	Scolaziun speciala	51'000		61'000		42'875.82	
3612.01	Regiun Surselva	35'000		45'000		27'545.82	
3612.15	Indemnisaziuns scolas specialas	16'000		16'000		15'330.00	
2510	Scola gimnasiala	66'150		55'000		66'513.90	
3611.06	Indemnisaziun progimnasi	43'650		30'000		43'650.00	
3612.16	Scola claustrala	22'500		25'000		22'863.90	
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGIA	1'324'450	1'068'300	454'475	111'100	461'273.18	117'830.10
	Resultat netto		256'150		343'375		343'443.08
3110	Museum "La Truaisch"	46'700	16'500	75'175	16'500	46'995.94	18'938.85

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	2'000		2'000		1'150.00	
3010.00	Pagas dil persunal	16'000		16'000		15'928.00	
3050.00	d'administraziun e menaschi						
3053.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	500		500		395.05	
	Contribuziuns assicuranza	100		100		94.20	
3101.00	d'accident e malsogna						
3101.00	Material da menaschi e da diever	3'000		3'000		1'811.90	
3102.00	Stampats, publicaziuns	3'000		3'000		638.65	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	3'000		1'000			
3119.03	Acquist objects d'exposiziun			25'000		12'000.00	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	1'000		1'000		703.65	
3120.11	Energia e scaldament	3'000		3'000		2'699.20	
3130.02	Taxas da telefon	1'000		1'000		1'173.14	
3134.00	Assicuranzas da caussas	2'000		2'500		2'319.80	
3144.00	Manteniment baghetgs	8'000		13'000		4'708.55	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	2'000		2'000		1'943.80	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	2'100		2'075		1'430.00	
4240.02	Entradas museum		5'000		7'000		7'391.50
4250.00	Diversas entradas		3'000		3'000		3'047.35
4631.00	Contribuziuns dil cantun		4'000		4'000		4'000.00
4632.01	Contribuziun Regiun Surselva		4'500		2'500		4'500.00
3210	Bibliotecas	3'500		3'500		3'500.00	
3614.04	Indemnisaziun biblioteca	3'500		3'500		3'500.00	
3290	Cultura - ulteriur	98'500		100'000		199'881.99	
3130.20	Occurrenzas specialas	10'000		10'000		7'548.40	
3149.01	Manteniment maletg dil vitg	15'000		15'000		5'736.29	
3612.06	Museum regional	3'500		3'700		14'257.30	
3634.06	Contribuziun "Academia vivian"	7'000		7'000		7'296.75	
3636.00	Contribuziuns allas organisaziuns privatas					100'000.00	
3636.01	Promozion dalla cultura	14'000		14'000		8'998.25	
3636.02	Contribuziuns ad uniuns	19'000		17'000		19'220.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	30'000		33'300		36'825.00	
3410	Halla plurivalenta Dulezi	172'750	106'000	162'150	56'000	117'021.72	55'731.25
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	18'000					
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	7'000		10'000		6'223.95	
3120.11	Energia e scaldament	25'000		25'000		22'850.10	
3130.02	Taxas da telefon	800					
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'000		3'000		2'509.30	
3144.00	Manteniment baghetgs	10'000		20'000		30'072.42	
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils			2'000		686.30	
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	4'500					
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	2'000		2'000		1'768.65	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	50'000		50'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	52'450		50'150		52'911.00	
4240.00	Taxas da diever e survetschs		20'000		20'000		13'947.00
4260.00	Restituziuns		2'000				5'784.25
4920.02	Scuntrada interna – diever dall'infrastructura da sport		48'000				
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		36'000		36'000		36'000.00
3411	Plazza da sport	72'300	26'000	31'700	15'000	29'599.60	19'560.00
3120.12	Energia	2'000		3'000		1'800.20	
3140.01	Manteniment piazza da sport	34'000		5'000		-6'882.80	
3140.02	Manteniment patinera	2'000		1'000		1'292.20	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	34'300		22'700		33'390.00	
4240.00	Taxas da diever e survetschs		12'000		5'000		9'560.00
4920.02	Scuntrada interna – diever dall'infrastructura da sport		4'000				
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		10'000		10'000		10'000.00

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3412	Lag Claus Surrein	30'500	23'600	77'950	23'600	61'239.28	23'600.00
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	1'000		1'000		837.80	
3120.11	Energia e scaldament	2'000		2'000		1'674.30	
3140.05	Manteniment dil Lag da Claus	9'000		9'000		31'206.05	
3144.00	Manteniment baghetgs	2'000		42'000		2'536.05	
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	2'000		8'000		7'682.38	
3160.00	Tscheins d'affittaziun	5'000		5'000		5'000.00	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	1'000		1'000		710.70	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	8'500		9'950		11'592.00	
4480.01	Tscheins d'affittaziun		3'600		3'600		3'600.00
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		20'000		20'000		20'000.00
3413	Bogn Sedrun	896'200	896'200				
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	5'000					
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	405'000					
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	32'000					
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	22'000					
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	4'200					
3099.00	Divers cuosts da persunal	8'000					
3100.00	Material da biro	2'000					
3103.00	Litteratura, gasettas	2'000					
3109.00	Ulteriurs cuosts da material e rauba	32'000					
3109.10	Ulteriurs cuosts da material e rauba (Kiosk)	6'000					
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	18'000					
3120.11	Energia e scaldament	150'000					
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	35'000					
3130.02	Taxas da telefon	3'500					
3130.03	Spesas da banca e schec postal	2'000					
3130.18	Stampats, publicaziuns	25'000					
3134.00	Assicuranzas da caussas	10'200					
3144.00	Manteniment baghetgs	39'000					
3144.40	Manteniment kiosk	7'000					
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	72'000					
3153.00	Manteniment sistem d'EED	6'000					
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	1'000					
3635.00	Contribuziuns ad interpresas privatas	3'000					
3910.00	Scuntrada interna survetschs	6'300					
4240.20	Entradas bogn da divertiment		180'000				
4240.21	Entradas wellness		195'000				
4250.00	Diversas entradas		45'000				
4250.10	Diversas entradas kiosk		10'000				
4920.02	Scuntrada interna – diever dall'infrastructura da sport		9'000				
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		457'200				
3500	Baselgias e capluttas	4'000		4'000		3'034.65	
3144.30	Manteniment clutger	4'000		4'000		3'034.65	
4	SANADAD	523'500	25'000	571'000	30'000	475'732.75	55'206.50
	Resultat netto		498'500		541'000		420'526.25
4110	Spitals	145'000		150'000		141'525.90	
3611.07	Indemnisaziuns dils spitals ordeifer la regiun	120'000		110'000		117'839.00	
3612.01	Regiun Surselva	25'000		40'000		23'686.90	
4120	Tgira d'attempai	288'000		348'000		274'670.70	28'556.20
3612.07	Cumpart cuosts da tgira	280'000		340'000		267'883.20	
3612.20	Sana Surselva	8'000		8'000		6'481.70	

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Expensas	Quen 2018
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas		
3612.21	Regiun da planisaziun Sursassiala					305.80	
4260.00	Restituziuns						28'556.20
4210	Tgira ambulanta	30'000		30'000		24'112.05	
3612.08	Spitex Cadi	30'000		30'000		24'112.05	
4220	Survetschs da salvament	20'000					
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	20'000					
4330	Survetsch da sanadad en scola	40'500	25'000	43'000	30'000	35'424.10	26'650.30
3050.01	Prestaziuns socialas	3'000		3'000		2'229.40	
3136.00	Miedi da scola	2'000		2'000		1'658.00	
3136.01	Dentist da scola	30'000		35'000		27'907.40	
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns	2'500				2'348.00	
3637.00	Contribuziuns per privats	3'000		3'000		1'281.30	
4260.00	Restituziuns		25'000		30'000		26'650.30
5	OVRAS SOCIALAS	377'000	60'000	425'000	60'000	326'295.27	128'433.20
	Resultat netto		317'000		365'000		197'862.07
5440	Protecziun da giuventetgna - general	20'000	10'000	20'000	10'000	20'467.50	10'233.75
3632.09	Contribuziun lavur da giuventetgna Cadi	20'000		20'000		20'467.50	
4632.03	Contribuziun pleiv catolica		10'000		10'000		10'233.75
5451	Tgira d'affons e canortas	10'500		15'500		13'788.95	60.00
3611.00	Indemnisaziuns al cantun	10'000		15'000		12'879.95	
3611.20	Pro Juventute	500		500		104.00	
3635.00	Contribuziuns ad interpresas privatas					805.00	
4260.00	Restituziuns						60.00
5720	Susteniments legals	230'000	50'000	270'000	50'000	196'772.17	118'139.45
3637.00	Contribuziuns per privats	220'000		260'000		196'153.97	
3637.01	Prefinanziazion d'aliments	10'000		10'000		618.20	
4260.00	Restituziuns		50'000		50'000		118'139.45
5790	Susteniments - divers	116'500		119'500		95'266.65	
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	4'000		5'000		58.95	
3611.00	Indemnisaziuns al cantun	7'000		9'000		8'115.20	
3612.09	Survetsch social Regiun Surselva	36'000		36'000		32'361.40	
3612.10	Curatella professiunala Surselva	59'000		59'000		44'856.55	
3631.10	Contribuziun mesiras d'integrazion	2'500		2'500		2'031.05	
3636.00	Contribuziuns allas organisaziuns privatas	8'000		8'000		7'843.50	
6	TRAFFIC	780'500	133'000	764'000	106'000	1'150'991.55	107'554.45
	Resultat netto		647'500		658'000		1'043'437.10
6150	Vias communalas	745'500	108'000	689'000	81'000	1'121'311.29	82'034.45
3101.00	Material da menaschi e da diever	5'000		5'000		933.15	
3111.00	Acquist mobillas, maschinas, vehicels	12'000		5'000			
3120.06	Energia d'illuminaziun publica	7'500		7'000		7'102.45	
3141.00	Manteniment vias e piazzas	220'000		255'000		269'305.83	
3141.03	Schubergiar vias	30'000		30'000		21'373.94	
3141.05	Manteniment garascha sutterrana Dulezi	4'000					
3141.10	Dismessa da neiv	190'000		175'000		186'781.25	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	2'000		2'000		1'511.20	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	72'000		30'000		381'474.47	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	103'000		90'000		118'399.00	
3910.01	Scuntrada interna dismessa da neiv	100'000		90'000		134'430.00	
4210.01	Taxas e lubientschas		8'000		8'000		6'827.85

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
4240.00	Taxas da diever e survetschs		30'000		3'000		3'355.80
4240.03	Taxas da parcar		50'000		50'000		55'530.00
4240.04	Taxas uras da parcar		20'000		20'000		16'320.80
6220	Traffic regional	35'000	25'000	75'000	25'000	29'680.26	25'520.00
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	5'000					
3143.00	Manteniment - construcziun bassa			29'000			
3199.01	Cumpra cartas dil di SBB	28'000		28'000		28'000.00	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			16'000			
3612.01	Regiun Surselva	2'000		2'000		1'680.26	
4240.05	Vendita cartas dil di SBB		25'000		25'000		25'520.00
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	1'290'350	1'107'150	1'135'350	988'075	972'086.40	921'439.43
	Resultat netto		183'200		147'275		50'646.97
7100	Provediment d'aua	5'000		5'000	375	4'921.80	
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	5'000		5'000		4'921.80	
4940.00	Tscheins calculatorics				375		
7201	Dismessa e purificaziun dall'aua (menaschi communal)	597'000	597'000	679'700	679'700	608'452.26	608'452.26
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	89'000		88'500		87'811.80	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	7'200		7'200		7'053.05	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	6'800		6'600		6'544.52	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	2'000		2'000		1'938.70	
3099.00	Divers cuosts da personal	2'000		2'000		1'136.12	
3101.00	Material da menaschi e da diever	40'000		38'000		42'688.54	
3113.00	Acquists d'informatica			7'200			
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	3'200		3'000		3'258.12	
3120.11	Energia e scaldament	36'000		36'000		36'468.85	
3130.02	Taxas da telefon	2'000		2'000		1'842.14	
3130.12	Dismessa da gliet	38'000		38'000		36'083.29	
3134.00	Assicuranzas da caussas	6'000		6'000		5'956.40	
3137.00	Taglias e taxas	11'000		12'000		11'124.00	
3143.02	Manteniment dalla canalisaziun	104'000		188'000		98'069.03	
3144.17	Manteniment dalla serenera	200'000		188'000		70'438.40	
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	6'000		6'000		5'764.58	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	4'000		8'000		3'660.08	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	14'500		12'500			
3510.00	Deposit finanziaziun speciala					161'700.64	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	25'300		28'700		26'914.00	
4240.07	Taxas da diever canalisaziun		590'000		590'000		607'900.26
4510.00	Prelevaziun ord finanziaziun speciala		6'330		89'200		
4940.00	Tscheins calculatorics		670		500		552.00
7300	Economisaziun dil rumien (general)	28'000		30'000		26'387.30	
3101.00	Material da menaschi e da diever	8'000		10'000		1'693.80	
3612.30	Dismessa da cadavers	4'000		4'000		7'238.50	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	16'000		16'000		17'455.00	
7301	Economisaziun dil rumien (menaschi communal)	309'150	309'150	299'000	299'000	301'727.17	301'727.17
3101.00	Material da menaschi e da diever	1'000		1'000		24.63	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	100		100		93.05	
3130.09	Dismessa da rauba bloconta e rumien special	28'000		28'000		17'290.26	
3130.14	Cuosts da transports	38'000		30'000		38'344.47	
3140.07	Manteniment deponias	5'000		10'000		3'897.71	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	33'500		20'000		31'200.00	
3510.00	Deposit finanziaziun speciala			9'500		2'533.85	

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3612.11	Taxas fundamentalas Regiun Surselva	165'000		165'000		166'740.85	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	38'100		34'900		41'034.00	
3940.00	Tscheins calculatorics	450		500		568.35	
4240.10	Taxas fundamentalas Regiun Surselva		170'000		165'000		167'967.46
4240.11	Taxas fundamentalas vischnaunca		65'000		65'000		63'847.04
4260.00	Restituziuns						2'214.35
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		35'000		30'000		35'657.94
4510.00	Prelevaziun ord finanziaziun speciala		9'150				
4612.01	Indemnisaziuns Regiun Surselva		30'000		39'000		32'040.38
7410	Rempars da lavinas e per la protecziun d'auas	217'700	188'000	10'700		-33'396.10	
3140.11	Manteniment ovras da protecziun	210'000					
3142.00	Manteniment rempars da flums e torrents	5'000		5'000		-33'396.10	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	2'700		5'700			
4631.00	Contribuziuns dil cantun		168'000				
4635.00	Contribuziuns dallas interpresas privatas		20'000				
7710	Santeri e sepulturas	16'000	5'000	13'500	5'000	20'417.32	7'260.00
3140.03	Manteniment santeri	6'000		5'000		6'919.32	
3632.21	Contribuziun pleiv	2'000		1'500		2'150.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	8'000		7'000		11'348.00	
4240.12	Taxas da satrar		5'000		5'000		7'260.00
7900	Planisaziun dil territori	117'500	8'000	97'450	4'000	43'576.65	4'000.00
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	5'000		5'000			
3132.12	Planisaziun locala	70'000		50'000		29'013.20	
3132.13	Svilup dil territori	20'000		20'000			
3612.01	Regiun Surselva	12'500		12'700		6'763.45	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	10'000		9'750		7'800.00	
4611.00	Indemnisaziuns dil cantun		8'000		4'000		4'000.00
8	ECONOMIA PUBLICA	4'215'300	3'415'000	3'977'200	3'327'000	5'423'491.02	3'982'611.76
	Resultat netto		800'300		650'200		1'440'879.26
8110	Agricoltura	130'900	73'000	116'000	73'000	82'173.41	74'975.05
3140.10	Manteniment alps/pastiras	84'000		76'000		48'698.96	
3144.10	Manteniment baghets d'alp	33'000		20'000		22'459.65	
3149.00	Manteniment ulteriurs objects	2'000		10'000		1'200.95	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	1'000		1'000		85.00	
3611.00	Indemnisaziuns al cantun	500		500		293.85	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	10'400		8'500		9'435.00	
4240.09	Taxas d'alps e pastiras		13'000		13'000		13'485.00
4470.00	Tscheins d'affittaziun		22'000		20'000		22'940.00
4611.04	Contribuziuns d'alpegiaziun		38'000		40'000		38'550.05
8200	Forestalessers	676'000	495'000	589'000	429'000	785'153.87	846'501.41
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	20'000		20'000		135'979.95	
3130.14	Cuosts da transports	100'000		100'000		165'179.35	
3140.20	Manteniment dils plazzals per deponer lenna	1'000		1'000			
3141.01	Manteniment vias d'uaul	162'000		50'000		166'578.17	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	9'000		9'000		24'450.40	
3634.00	Contribuziun	4'000		4'000		4'160.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	380'000		405'000		288'806.00	
4250.04	Vendita da lenna		80'000		80'000		129'256.40
4250.05	Vendita lenna da brisch		37'000		28'000		42'707.66
4250.06	Vendita stialas da lenna		13'000		13'000		12'710.35
4611.00	Indemnisaziuns dil cantun		105'000		28'000		98'000.00
4631.00	Contribuziuns dil cantun		260'000		280'000		563'827.00
8290	Menaschi tecnic	1'270'400	1'227'000	1'188'800	1'230'000	1'126'275.52	1'313'701.78
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	798'000		763'000		732'972.20	

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3049.00	Ulteriurs supplements	20'000		20'000		16'253.85	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	63'000		59'000		54'890.20	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	47'000		45'000		39'746.12	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	25'000		24'000		22'530.30	
3099.00	Divers cuosts da persunal	9'500		8'500		8'857.70	
3100.00	Material da biro	3'000		3'000		6'148.03	
3109.00	Ulteriurs cuosts da material e rauba	17'000		20'000		13'508.65	
3111.00	Acquist mobillas, maschinas, vehicels	57'000		25'000		18'861.60	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	3'000		3'300		2'880.65	
3120.11	Energia e scaldament	7'000		6'000		6'857.10	
3130.02	Taxas da telefon	3'000		3'500		2'718.34	
3134.00	Assicuranzas da caussas	21'000		21'000		21'404.65	
3144.00	Manteniment baghetgs	3'500		3'500		3'897.55	
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehicels	90'000		80'000		107'925.50	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	25'000		25'000		55'441.78	
3199.02	Manteniment Via Maighels	5'000		5'000		4'361.30	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	66'700		65'800			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	6'700		8'200		7'020.00	
4240.01	Lavurs per tiazas persunas		110'000		110'000		131'248.58
4260.00	Restituiziuns						12'788.20
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		25'000		13'000		17'873.26
4310.00	Atgnas prestaziuns per projects		135'000		90'000		116'153.75
4501.00	Prelevaziun ord fonds dil capital jester		30'000		112'000		116'290.60
4610.00	Indemnisaziuns dalla Confederaziun Svizra		1'500		1'500		2'157.05
4610.01	Indemnisaziun manteniment Via Maighels		8'000		8'000		11'859.09
4611.00	Indemnisaziuns dil cantun		6'000		6'000		6'323.25
4910.00	Scuntrada interna survetschs		96'000		89'600		106'144.00
4910.01	Scuntrada interna manteniment vias		94'000		82'000		105'194.00
4910.02	Scuntrada interna manteniment infrastruttura turistica		153'500		150'900		173'695.00
4910.03	Scuntrada interna digl Uffeci forestal		380'000		405'000		288'806.00
4910.04	Scuntrada interna - manteniment santeri		8'000		7'000		11'348.00
4910.05	Scuntrada interna - manteniment indrezs da sport		33'000		21'000		32'480.00
4910.06	Scuntrada interna - dismessas da neiv		100'000		90'000		134'430.00
4910.07	Scuntrada interna - halla plurivalenta		47'000		44'000		46'911.00
8400	Turissem	1'993'000	1'375'000	1'943'400	1'375'000	3'310'449.21	1'480'165.00
3140.30	Manteniment loipa	35'000		30'000		21'526.75	
3149.30	Manteniment infrastruttura turistica	80'000		74'200		225'661.10	
3161.00	Tscheins d'affittaziun, cuosts d'utilisaziun	51'000		50'500		50'959.00	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	4'300		4'200			
3511.00	Deposit els fonds dil capital agen	50'000		25'000		50'000.00	
3634.30	Contribuziun da menaschi dil Bogn Sedrun			451'500		368'008.57	
3635.30	Contribuziun "Sedrun Mustér Turissem"	970'000		970'000		840'000.00	
3635.31	Taxas da turissem vischnaunca	52'500		51'700		56'743.59	
3635.32	Contribuziuns per purschidas turisticas					120'596.90	
3635.33	Contribuziun bus local	75'000		75'000		69'969.37	
3635.34	Contribuziun project San Gottardo			5'000			
3635.35	Contribuziun Pro Lucmagn	10'000		10'000		14'687.10	
3636.30	Occurrenzas turisticas	10'000				50'386.83	
3893.00	Deposit ella prefinanziaziun dil capital agen					1'200'000.00	

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3910.00	Scuntrada interna survetschs	132'000		130'300		175'910.00	
3990.10	Scuntrada interna turisem	523'200		66'000		66'000.00	
4035.01	Taxas da hosps		1'000'000		1'000'000		1'059'062.01
4035.02	Taxas da turissem		270'000		270'000		294'545.03
4240.00	Taxas da diever e survetschs		50'000		50'000		58'867.76
4260.00	Restituziuns		55'000		55'000		67'690.20
8500	Industria e commerci	65'000		60'000		54'761.32	
3130.21	Promozion dil liug e marketing	10'000		30'000		530.00	
3511.00	Deposit els fonds dil capital agen	50'000		25'000		50'000.00	
3612.01	Regiun Surselva	5'000		5'000		4'231.32	
8712	Ovra electrica	80'000	245'000	80'000	220'000	64'677.69	267'268.52
3109.01	Cumpra energia da concessiun ORA	80'000		80'000		64'677.69	
4250.01	Vendita energia da concessiun ORA		150'000		125'000		181'716.29
4250.02	Concessiun per traversar cun conducts		95'000		95'000		85'552.23
9	FINANZAS E TAGLIAS	360'270	6'826'950	316'725	6'060'600	762'259.28	6'922'067.90
	Resultat netto	6'466'680		5'743'875		6'159'808.62	
9100	Taglias communalas	50'000	2'560'000	54'000	2'430'000	54'983.73	2'955'223.45
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns	10'000		10'000		18'219.90	
3611.09	Indemnisaziun cantun per incasso da taglia	40'000		44'000		36'763.83	
4000.00	Taglia sin entrada		1'700'000		1'600'000		2'000'807.00
4001.00	Taglia sin facultad		360'000		360'000		402'704.00
4002.00	Taglia alla fontauna		150'000		120'000		173'552.35
4010.00	Taglia da persunas giuridicas		350'000		350'000		378'160.10
9101	Taglias specialas		1'197'500		1'187'000		1'437'655.10
4021.00	Taglia sin schischom		880'000		880'000		924'782.00
4022.00	Taglia sin gudogn da schischom		100'000		90'000		165'641.20
4023.00	Taglia sin scumiada da maun		200'000		200'000		278'912.00
4024.00	Taglia sin donaziuns ed iertas		10'000		10'000		60'482.40
4033.00	Taglia da tgauns		7'500		7'000		7'837.50
9300	Ulivaziun da finanzas e grevezias		45'500		16'600	78'582.40	
3621.50	Contribuziun all'ulivaziun da finanzas					78'582.40	
4621.50	Contribuziun dall'ulivaziun da finanzas		6'500		1'600		
4621.51	Ulivaziun dallas grevezias dallas muntognas		39'000		15'000		
9500	Recav da participaziuns	17'000	331'500	17'000	131'500	16'757.55	162'902.35
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	2'000		2'000		2'000.00	
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas					4'200.30	
3630.02	Franc per la cuntrada	15'000		15'000		10'557.25	
4120.01	Concessiuns e patentas		280'000		80'000		110'958.85
4120.06	RWM Schweiz SA		51'500		51'500		51'943.50
9505	Recav da participaziuns ord las concessiuns dil dretg d'aua		2'450'000		2'065'000		2'148'036.35
4120.02	Tscheins d'aua ORA		1'350'000		1'300'000		1'351'080.65
4120.03	Cumpart sviulta energia alpina		130'000		130'000		126'604.60
4120.04	Cumpart gudogn energia alpina		900'000		600'000		600'000.00
4120.05	Dretg per l'utilisaziun dall'aua		70'000		35'000		70'351.10
9610	Recav da facultad e tscheins	120'670	60'450	101'875	58'500	45'109.24	38'416.55
3400.00	Tscheins dil deivet current	2'000		2'000		348.85	
3406.00	Tscheins dils emprests	113'000		95'000		41'114.53	
3420.00	Procuraziun ed administraziun dil capital	5'000		4'000		3'093.86	
3940.00	Tscheins calculatorics	670		875		552.00	

nr.	Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
4400.00	Tscheins dils mieds liquids				1'000		193.05
4401.00	Tscheins da retard		5'000		5'000		4'818.65
4407.00	Tscheins - investiziuns finanzialas (liunga vesta)		35'000		32'000		11'812.50
4451.00	Entradas ord participaziuns finanzialas		20'000		20'000		21'024.00
4940.00	Tscheins calculatorics		450		500		568.35
9630	Immobiliass dalla facultad finanziala	172'600	182'000	143'850	172'000	163'862.95	179'834.10
3430.00	Manteniment dils baghetgs	30'000		26'000		29'259.50	
3439.90	Ulteriurs cuosts dils baghetgs	105'000		82'000		100'212.45	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	37'600		35'850		34'391.00	
4430.07	Tscheins d'affittaziun		115'000		110'000		112'890.00
4430.08	Tscheins pil dretg da baghegiar		55'000		50'000		52'560.25
4439.00	Ulteriuras entradas d'immobiliass		12'000		12'000		14'383.85
9990	Finiziun dil quen					402'963.41	
9000.00	Surpli entradas					402'963.41	

Quen d'investiziun

Preventiv

1.1.2020 - 31.12.2020

Nr.	Quen d'investiziun structurau tenor funcziuns	Preventiv 2020		Preventiv 2019			Quen 2018
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
I	Quen d'investiziun Resultat netto	3'242'500	728'300 2'514'200	3'642'650	639'800 3'002'850	1'442'218.31	558'591.07 883'627.24
1	SEGIRTAD PUBLICA Resultat netto	25'000	5'000 20'000	25'000		50'000.00	50'000.00
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN Resultat netto	22'000		50'850		253'510.00	
			22'000		50'850		253'510.00
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGIA Resultat netto					-30'948.05 40'948.05	10'000.00
6	TRAFFIC Resultat netto	2'264'500	220'000 2'044'500	2'169'000	95'000 2'074'000	531'447.98	2'845.10 528'602.88
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI Resultat netto	481'000	211'300 269'700	735'800	299'800 436'000	353'852.43 191'893.54	545'745.97
8	ECONOMIA PUBLICA Resultat netto	450'000	292'000 158'000	662'000	245'000 417'000	284'355.95	284'355.95

Quen d'investiziun

Preventiv

1.1.2020 - 31.12.2020

Quen d'investiziun		Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
	Quen d'investiziun	3'242'500	728'300	3'642'650	639'800	1'442'218.31	558'591.07
	Resultat netto		2'514'200		3'002'850		883'627.24
1	SEGIRTAD PUBLICA	25'000	5'000	25'000		50'000.00	
	Resultat netto		20'000		25'000		50'000.00
1400	Dretg general					50'000.00	
5290.00	Implementaziun digl Uffeci funsil federal					50'000.00	
1610	Defensiun militara	25'000	5'000	25'000			
5030.01	Sanaziun dil stan da sittar	25'000		25'000			
5030.01	Contribuziun dil cantun		5'000				
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	22'000		50'850		253'510.00	
	Resultat netto		22'000		50'850		253'510.00
2170	Baghetgs da scola					253'510.00	
5090.02	Scola Sedrun - pegna					253'510.00	
2190	Direcziun ed administraziun da scola	22'000		50'850			
5060.01	Amplificaziun EED	22'000		50'850			
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGIA					-30'948.05	10'000.00
	Resultat netto					40'948.05	
3410	Sport					-30'948.05	10'000.00
5040.01	Halla plurivalenta Dulezi					-30'948.05	
6110.01	Restituiziuns da tiarzas personas						10'000.00
6	TRAFFIC	2'264'500	220'000	2'169'000	95'000	531'447.98	2'845.10
	Resultat netto		2'044'500		2'074'000		528'602.88
6150	Vias communalas	2'264'500	220'000	1'639'000	95'000	531'447.98	2'845.10
5010.05	Via Strem	87'000		302'000		5'327.85	
5010.06	Via d'access e parcadis halla plurivalenta			217'000		149'245.47	
5010.08	Via Gionda					-41'403.95	
5010.09	*4Via dalla Staziun	1'360'000		120'000			
5010.10	*2Sanaziun dalla Punt Drun	105'000					
5030.02	Garascha sutterrana Dulezi	712'500		1'000'000		418'278.61	
6110.01	Restituiziuns da tiarzas personas per vias		220'000		95'000		2'845.10
6220	Traffic regiunal			530'000			
5010.01	Surpassadi staziun Sedrun			530'000			
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	481'000	211'300	735'800	299'800	353'852.43	545'745.97
	Resultat netto		269'700		436'000	191'893.54	
7201	Dismessa e purificaziun dall'aua (menaschi communal)	91'000	40'000	455'800	116'000	47'369.83	311'421.82
5032.02	Fussal da plievgia			360'800		47'369.83	
5032.03	Canalisaziun - Via Strem	5'000					
5032.04	*4Canalisaziun - Via dalla Staziun	86'000					
5042.01	Remplazzar la garascha per la serenera			95'000			
6310.01	Contribuziun dil cantun				46'000		
6370.01	Taxas da colligiaziun		40'000		70'000		311'421.82
7301	Economisaziun dil rumien (menaschi communal)	185'000		60'000		-25'902.40	
5033.01	Plazzas da rumians (molocs)			60'000		-25'902.40	

Quen d'investiziun		Preventiv 2020		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
5033.02	*4Plazzas da rumians communalas	185'000					
7410	Rempars da lavinas e per la protecziun d'auas	205'000	171'300	220'000	183'800	332'385.00	234'324.15
5030.03	Project da protecziun					104'168.45	
5030.04	Project Scharinas	205'000		220'000		345'140.40	
5030.05	Project Val Strem					-116'923.85	
6310.03	Contribuziun dil cantun project da protecziun						34'242.85
6310.04	Contribuziun dil cantun project Scharinas		164'800		176'800		225'496.60
6310.05	Subsidi cantunal Val Strem						10'294.75
6350.03	Contribuziun project da protecziun						1'097.45
6350.04	Contribuziun project Scharinas		6'500		7'000		692.50
6350.05	Contribuziun privata Val Strem						-37'500.00
8	ECONOMIA PUBLICA	450'000	292'000	662'000	245'000	284'355.95	
	Resutat netto		158'000		417'000		284'355.95
8200	Forestalessen	450'000	292'000	300'000	195'000		
5010.01	Via da maschina dil Tgom (Sut Seivs-Foppa)	450'000		300'000			
6310.01	Contribuziun dil cantun		292'000		195'000		
8290	Menaschi tecnic			362'000	50'000	15'652.90	
5040.00	Luvratori stradalessen					15'652.90	
5060.00	Maschina forestala			362'000			
6160.00	Restituziuns da tiarzas persunas				50'000		
8400	Turissemen					268'703.05	
5040.01	Sanaziun - Bogn Sedrun					268'703.05	

*Clausula da bloccada: **2** = Il credit d'impegn ei gia vegnius concedius entras il cussegl da vischnaunca **3** = La cumpetenzza da decider davart il credit d'impegn schai tiel cussegl da vischnaunca e la radunonza communal. **4** = Il project ed il credit d'impegn persuerter vegnan tractai a caschun d'ina seduta separata.

Messadi tier tractanda nr. 4: Lescha davart l'energia alpina dalla vischnaunca Tujetsch (lescha energia alpina)

1. Situaziun da partenza

L'incumbensa dall'energia alpina enviers la vischnaunca da Tujetsch vegn reglada oz entras las statutas ed ina cunvegna da prestaziun. La cunvegna da prestaziun denter l'energia alpina e la vischnaunca Tujetsch ei vegnida visada entras la vischnaunca silla fin digl onn 2018. El rom dil transferiment dall'antieriura Ovra electrica Tujetsch (OET) en in'instituziun independenta dil dretg public che ha giu liug igl onn 2005 ei quella cunvegna da prestaziun vegnida elavurada ed approvada. Era las statutas dall'energia alpina ein vegnidas relaschadas da quei temps (messadis per la radunonza da vischnaunca dils 12 da november 2004 e per la votaziun all'urna dils 28 da november 2004). Quellas ein vegnidas revedidas ed approbadas entginas gadas entras la radunonza da vischnaunca.

La vischnaunca da Tujetsch ei tenor ils artechels 50 e 51 dalla nova lescha cantunala da vischnauncas (DG 175.050) ch'ei ida en vigor l'entschatta fenadur 2018, obligada da survigilar las interpresas externas che adempleschan incumbensas per la vischnaunca. Ord quei motiv ha la suprastanza communal decidiu da prender detagliadamein sut la lupa la relaziun giuridica denter la vischnaunca Tujetsch e l'energia alpina. En quei connex ha ella constatau ch'ei ha dau ils davos onns grondas ed impurtontas midadas tier la legislaziun cantunala e federala, sin las qualas las statutas e la cunvegna da prestaziun sebasan. La lescha federala davart il provediment d'electricitad sco era la lescha corrispundenta dil cantun Grischun ein idas igl onn 2008 en vigor (DG 812.100). Cheutras ei la fiera libra vegnida aviarta parzialmein per ils consuments finals che basegnan per onn sur 100'000 kilowat per ura. Da l'autra vart ein las interpresas ch'ei responsablas per il provediment d'electricitad suttemessas dapi allura a strictas prescripziuns regulatoricas. Da menziunar ei era la strategia d'energia 2050 dalla Confederaziun ch'ei vegnida approvada avon dus onns. Quella cumpeggia medemamein finamiras e mesiras per las energias regenerablas sco era per la reit da provediment. Tenor las informaziuns actualas savein nus ir da quei anora ch'il marcau da fiera vegn aviarts cumpleinamein per tuts consuments finals ils proxims onns.

Sin fundament da tut quellas midadas essenzialas ch'ei seresultadas ils davos onns sil marcau dalla forza electrica en Svizra e pervia dallas grondas provocaziuns che sedattan cheutras pil futur ei la suprastanza communal – ord vesta dalla vischnaunca sco proprietaria dall'interpresa – stada dall'idea d'elavurar novs documents che reglan la relaziun giuridica denter la vischnaunca Tujetsch e l'energia alpina. Ils responsabels dalla vischnaunca e dall'energia alpina han redeggiu comunablamain ils documents necessaris. Quels corrispundan al stadi actual dallas determinaziuns cantunalas e federalas vertentas, risguardan il svilup dil futur e reglan clar sco era transparent las responsabladads denter la proprietaria e l'energia alpina.

2. Documents

Tenor ina retscherca disponan pliras vischnauncas el cantun Grischun e plirs marcaus en Svizra davart ina lescha per lur ovras electricas. Per in'instituziun independenta dil dretg public ei ina lescha la fuorma usitada. Plinavon eisi usitau che la proprietaria relai ina strategia e stipulescha in contract da concessiun cun sia interpresa. Sin fundament da quellas constataziuns han ils responsabels dall'energia alpina e la suprastanza communal redeggiu comunablamain in pachet da documents che cumpeggia ina strategia dalla proprietaria, ina lescha sco era in contract da concessiun.

Tenor la grafica cheusut ei la strategia dalla proprietaria surordinada. Silsunter suonda la lescha, ella quala pliras directivas ch'ei d'observar tier l'elavuraziun dil contract da concessiun ein stipuladas.

2.1 Strategia dalla proprietaria

La strategia dalla proprietaria (vischnaunca Tujetsch) vegn relaschada ed approvada entras la suprastanza communal. Ei setracta cheu d'in instrument strategic. Ella strategia scriva la suprastanza communal avon certas directivas per mauns dil cussegl d'administraziun dall'energia alpina. La strategia cumpeggia denter auter las finamiras dil menaschi sco era las finamiras economicas e socialas che l'energia alpina ei obligada d'ademplir. Plinavon ein pliras prescripziuns el connex culla survigilanza da quell'interpresa entras la suprastanza communal ed il cussegl da vischnaunca cuntenidas ella strategia dalla proprietaria.

2.2 Lescha – energia alpina

La nova lescha rempiazza las statutas existentas dall'energia alpina sco era la lescha davart l'indemnisaziun dalla vischnaunca Tujetsch per sias prestaziuns en connex cul provediment d'electricitad. Ella fuorma la basa legala per l'incumbensa communal d'in segir provediment d'electricitad e per la gestiun d'ina reit d'electricitad sin territori communal che la vischnaunca ha surdau all'energia alpina. Ella lescha eisi ord quei motiv circumscret co l'interpresa independenta ei organisada e davart tgei cumpetenzas che quella dispona. Plinavon eisi stipulau ella lescha tgei organs comunals ch'ei responsabels per la strategia dalla proprietaria e survigileschan che l'incumbensa publica vegni ademplita correctamein tenor uorden. Medemamein cumpeggia la lescha las directivas ch'ei d'observar tier l'elavuraziun dil contract da concessiun, il qual la suprastanza communal siara giu cull'energia alpina. Il cuntegn dalla lescha vegn descrets detagliadamein el capetel 3.

2.3 Contract da concessiun

El contract da concessiun vegnan oravontut las prestaziuns che l'energia alpina ei obligada da porscher definidas el detagl. Denter auter ei l'energia alpina responsabla per la gestiun d'ina reit d'electricitad e per la furniziun d'electricitad. Medemamein procura ella sin incarica dalla vischnaunca da Tujetsch per in'illuminaziun publica adeguata. Ils dretgs che l'energia alpina ha sin territori communal ein medemamein stipulai el contract, per exempel il dretg per far diever dil terren public. Plinavon ein las indemnisaziuns che la vischnaunca Tujetsch ha dabien dall'energia alpina menziunadas el contract.

3. Midadas enviers las statutas

En quei capetel vegnan las impurtontas midadas enviers las statutas existentas descrittass el detagl.

3.1 Declaraziuns tier las midadas

Suprastonza communal

Sin fundament dil artechel 51 dalla lescha da vischnauncas dil cantun Grischun (DG 175.050) ei la vischnaunca Tujetsch obligada da survegilar l'energia alpina. La tendenza ei oz aschia ch'ls organs executorics, tier nus pia la suprastonza communal, ein responsabels pils instruments da direger e survegilar las instituziuns independentas dil dretg public. Ord quei motiv eisi vegniu stipulau ella lescha (artechel 14) che la suprastonza communal ei responsabla per l'incumbensa dalla survegilonza e s'engascha sco representanta dalla proprietaria dall'energia alpina pils interess dalla vischnaunca. Per quels intents fixescha ella la strategia dalla proprietaria. Quellas impurtontas incumbensas eran stipuladas negliu entochen oz. La posiziun dalla suprastonza communal vegn cheutras extendida e rinforzada.

Cussegl d'administraziun

Sin fundament dallas statutas existentas vegnan ils commembers dil cussegl d'administraziun elegi a caschun dalla radunonza da vischnaunca (novas statutas dils 01-07-2017). Tochen igl onn 2016 succedeva quei entras ina votaziun all'urna. L'elecziun alla radunonza vischnaunca ni entras ina votaziun all'urna ei prevedida ed adattada pils organs politics en vischnaunca ni sin palancau cantunal e federal, denton buca pils gremis d'ina interpresa autonoma dil dretg public che funcziunescha tenor principis economics. Il cantun Grischun posseda pliras instituziuns autonomas dil dretg public sco la Banca Cantunala, la cassa da pensiun cantunala e la segirada da baghetgs dil cantun. Tier las instituziuns menziunadas elegia la Regenza il cussegl da banca respectivamein ils cussegls d'administraziun. Pli baul elegeva il Cussegl grond per exempel il cussegl da banca. Quella regulaziun ha il Cussegl grond denton aboliu e surdau quella cumpetenzza alla Regenza. Era en vischnauncas ch'ei en possess d'interpresas autonomas dil dretg public han las suprastonzas communalas quellas cumpetenzas. Sin fundament da quellas experientschas e quella tendenza generala preveda la nova lescha che la suprastonza communal elegia ils commembers dil cussegl d'administraziun sco era il president ed il vicepresidente. Cheutras eisi garantiu che la suprastonza communal – la quala s'engascha pils interess e fixescha la strategia dalla proprietaria – sa occupar il cussegl d'administraziun cun commembers che disponan davart las habilitads ed experientschas necessarias e van d'accord culla strategia dalla proprietaria. La suprastonza ha actualmein dretg sin in sez el cussegl d'administraziun, il president communal fa mintgamai part a quei gremi. La lescha preveda niev che tochen dus commembers dalla suprastonza communal san far part al cussegl d'administraziun, quei tut tenor la constellaziun. Damai che la vischnaunca ei proprietaria dall'energia alpina eisi giustificau che tochen duas personas dalla suprastonza communal astgan appartener a quei gremi. Las elecziuns dil cussegl d'administraziun succedan mintgamai a caschun dalla tractaziun dil quen e dil rapport annual.

Post da revisiun

Niev elegia la suprastonza communal il post da revisiun. Tochen oz vegneva quei gremi elegius a caschun dalla radunonza da vischnaunca dall'energia alpina. Plinavon eisi stipulau ella lescha ch'il medem post da revisiun sa surprender l'incarica (revisiun) per in spazi da maximalmein siat onns, sch'ls onns d'uffeci suondan in suenter l'auter. Sin fundament da quella nova regulaziun han ils responsabels dall'energia alpina e la suprastonza l'intenziun d'ademplier ils criteris dalla "Compliance" el connex cullas directivas dalla "Public Corporate Governance". L'elecziun dil post da revisiun succeda mintgamai a caschun dalla tractaziun dil quen e dil rapport annual.

Cumpetenzas finanzialas – Suprastonza communal e cussegl d'administrasiun

En cumparegliaziun cullas statutas existentas ein las cumpetenzas finanzialas dil cussegl d'administrasiun vegnidas adattadas. Tenor las statutas sa il cussegl d'administrasiun decider sur da tuttas expensas. La nova lescha preveda che la suprastonza decida sper il cussegl d'administrasiun davart fatschentas che survargan ina certa summa.

La lescha preveda ch'il cussegl d'administrasiun sa decider sur da tuttas expensas en rama dil preventiv global e dil preventiv d'investiziuns. Plinavon san ils commembers dil cussegl d'administrasiun decider sur d'expensas unicas buca previdas tochen frs. 300'000.00 ed expensas regularas tochen frs. 100'000.00 per cass. La summa totala ei denton restrenschida. Quella munta per expensas unicas a frs. 500'000.00 e per expensas regularas a frs. 200'000.00. Sur d'expensas che schaian ord quella rama, decida la suprastonza communal.

L'intenziun da quella regulaziun ei ch'il cussegl d'administrasiun duei saver decider en atgna reschia sur dalla maioritad dallas fatschentas, nua ch'ei seresulta expensas ordeifer ils preventivs. Sin fundament da lur savida ed investa ell'interpresa san els giudicar il meglier sche quellas expensas ein prudentas. La suprastonza communal ch'ei era representada el cussegl d'administrasiun, vegn informada sur da talas expensas. Il brat d'informaziuns ei aschia garantius. Pér cura ch'ils credits survargan la summa menziunada, ha la suprastonza communal da tractar las fatschentas e da decider, sch'ella vul conceder ils credits corrispundents. Ella vegn pia allura en funcziun, cura che las expensas buca previdas han ina certa influenza sils quens (quen da gudogn e sperdita / quen d'investiziuns) dall'energia alpina. Vinavon lubescha quella regulaziun al cussegl d'administrasiun da saver agir a moda sperta tier la maioritad dallas fatschentas, nua che expensas supplementaras seresultan. Ord vesta dils responsabels dall'energia alpina eisi numnadamein impurtont ch'els san agir spert. Tier certas incaricas seresultan expensas buca previdas sco per exempel pil material. Quella regulaziun possibilitescha all'energia alpina da conceder ils credits corrispundents ed aschia saver sorprendere immediat talas incaricas.

Preventiv

L'approbaziun dils preventivs schai tenor las statutas vertentas en cumpetenza dil cussegl d'administrasiun. La nova lescha preveda che la suprastonza communal approbescha il preventiv global ed il preventiv d'investiziuns. Cheutras vegn la suprastonza informada davart las expensas annualas (preventiv) e sur dallas investiziuns planisadas. Ils preventivs ein in impurtont instrument per la planisaziun finanziaria digl onn vegnent. Ord quei motiv eisi prudent che quels documents vegnan approvai entras la suprastonza communal sco representanta dalla proprietaria.

Quen e rapport annual

Tochen oz vegnevan il quen ed il rapport annual approvai a caschun dalla radunonza da vischnaunca dall'energia alpina senza ch'il cussegl da vischnaunca stueva predeliberar quella fatschenta. Per la tractaziun dil quen e dil rapport annual ei niev il cussegl da vischnaunca responsabels, quei tenor la medema regulaziun sco il cussegl da vischnaunca approbescha il quen annual ed il rapport da vischnaunca. Sin proposta dalla suprastonza communal decida quei gremi medemamein sur dalla l'utilisaziun dil gudogn dall'energia alpina. Quella midada ha per consequenza ch'il cussegl da vischnaunca vegn da niev mintgamai informaus sur dils quens da fatschenta e sa aschia far persenn co ei stat culla situaziun finanziaria ed il svilup dall'energia alpina. En quei connex sa il cussegl da vischnaunca pretender plaid e fatg dalla suprastonza communal sur dalla strategia dalla proprietaria ni sur da fatschentas sco era dar giu recumandaziuns per la gestiun dall'interpresa. Entas l'approbaziun dil quen e dil rapport annual surpren il cussegl da vischnaunca sco representant dalla proprietaria dall'energia alpina era la funcziun da survigilanza enviers la suprastonza communal.

Vendita ed externalisaziun

Sur dalla vendita dall'energia alpina ni da spartas da quell'interpresa decidan ils votants e las votantas era egl avegnir all'urna. Sur dil transferiment da spartas dall'interpresa en interpresas independentas dil dretg public ni privat decida la radunonza communal. Quei ei ina nova amplificaziun enviers las statutas existentas. Tenor las statutas decida il cussegl d'administraziun davart la vendita da participaziuns. Egl avegnir vegnan ils gremis politics a decider sur da tals affars sco era sur dalla vendita da spartas acquistadas d'autras interpresas, quei tenor igl uorden da cumpetenzas dalla constituziun communal. Quels affars san numnadamein ver consequenzas silla situaziun finanziaria dall'energia alpina. Ord quei motiv eisi cuvegnent da suttametter quellas fatschentas als gremis politics. Vinavon eisi aschia che l'energia alpina sa decider sur dalla cumpra d'autras interpresas ni da participaziuns a talas.

3.2 Survesta – cumpetenzas dils gremis

Ella tabella cheusut ein las cumpetenzas dils differents gremis ch'ei vegnidas declaradas el text aunc inagada indicadas. Sco igl ei veseivel ha la suprastonza communal sco era il cussegl da vischnaun retschert entginas novas cumpetenzas.

Cumpetenzas	Cussegl d'administraziun	Suprastonza communal	Cussegl da vischnaun	Radunonza da vischnaun	Urna
Cumpetenzas generalas					
Survigilanza dall'energia alpina		N			
Relaschar la strategia dalla proprietaria		N			
Approbaziun dil preventiv	V	N			
Approbaziun dil preventiv d'investiziuns	V	N			
Approbaziun dil quen e dil rapport annual			N	V	
Approbaziun dall'utilisaziun dil gudogn			N	V	
Vendita ed externalisaziun					
Vendita dall'energia alpina ni da spartas da tala					V/ N
Vendita da spartas acquistadas d'autras interpresas		N*	N*	N*	N*
Vendita da participaziuns	V	N*	N*	N*	N*
Transferiment da spartas dall'interpresa en interpresas independentas dil dretg public u privat				N	
Eleziuns					
Cussegl d'administraziun		N		V	
Post da revisiun		N		V	

V=tochen oz (tenor las statutas dils 01-07-2019)

N=niev naven dils 01-01-2020 / * tenor las cumpetenzas dalla constituziun communal (tenor la nova lescha)

4. Commentaris tier ils artechels dalla lescha

Quei capetel cumpeggia in commentari tier mintga artechel dalla lescha.

Artechel 1

Tuttina sco artechel 1 dallas statutas.

Artechel 2

Igl intent dall'energia alpina ei descrets ella cunvegna da prestaziun ch'ei currida giu. Da niev cuntegn la lescha quei artechel. L'incumbensa publica che la vischnaunca sto ademplir el rom dall'avertura tenor la planisaziun dil territori (mira artechel 3 dalla lescha davart il provediment d'electricitad dil cantun Grischun, dr 812.100) cumpeggia la construcziun, il manteniment e la gestiun dallas reits da distribuziun electricas. Per quei eisi impurtont che quell'incumbensa vegn stipulada sper las ulteriuras en ina lescha.

Artechel 3

Ellas statutas (artechel 2) e la cunvegna da prestaziun ein las incumbensas stipuladas. Las incumbensas vegnan niev explicadas en quei artechel.

Artechel 4

Niev: Gl'artechel regla il possess dall'energia alpina el detagl.

Artechel 5

Niev: Igl ei stau necessari da stipular l'economisaziun da quell'energia ella lescha, tochen oz era quei reglau ella cunvegna da prestaziun.

Artechel 6

Ils principis da fatschenta vegnan menziunai. Plinavon vegn il brat d'indicaziuns explicaus en quei artechel. Quei punct era descrets negliu entochen oz. Medemamein eisi stipulau egl artechel che l'energia alpina sa collaborar cun autras firmas, acquistar interpresas ni separticipar a talas. Quei ei per part gia reglau egl artechel 2 dallas statutas, denton buca el detagl.

Artechel 7

Niev: Sin fundament da quei artechel sa l'energia alpina porscher prestaziuns en differentas spartas sco era en autras vischnauncas.

Artechel 8

Niev: La finamira dall'energia alpina ei da contonscher in gudogn da fatschenta.

Artechel 9

L'incumbensa dil provediment d'electricitad ei descretta ellas statutas sco era ella cunvegna. Da niev vegn quei impurtont pensum dall'energia alpina menziunaus ella lescha.

Artechel 10

Quella incumbensa ei menziunada ellas statutas sco era ella convegn da prestaziun. Da niev vegn era quell'incumbensa stipulada ella lescha.

Artechel 11

Niev: La producziun d'energia che cumpeggia denter auter la reit d'anergia ni las ovras vegn entras quei artichel reglada ella lescha.

Artechel 12

Niev: Sin fundament da quei artichel ei l'energia alpina legitimada da porscher sper il provediment e la distribuziun d'electricitad ulteriuras prestaziuns en differentas spartas sco communicaziun, electromobilitad, energias regenerablas eav. Era l'incumbensa dall'illuminaziun che era tochen oz reglada ella convegn da prestaziun, ei explicada en quei artichel.

Artechel 13

Niev: declaraziuns el capitel 3.

Artechel 14

Niev: declaraziuns el capitel 3.

Artechel 15

Niev: Actualmein secumpona il cussegl d'administraziun da treis commembers. Per decisiuns valeivlas tonscha ei sche dus commembers ein presents alla seduta. Quella constellaziun sa caschunar problems. Ei sa dar situaziuns da pat. Plinavon ein decisiuns e posiziuns che tschun persunas han deliberau pli diversas, ulivadas ed argumentadas e la controlla e l'indipendenza enviers la direcziun e la fatschenta crescha. Il diember da treis commembers para en quei senn buca d'esser en mintga grau ideals. Da niev duei perquei la suprastonza communal saver occupar il cussegl d'administraziun cun treis entochen tschun commembers. Ulteriuras declaraziuns ein explicadas el capitel 3.

Artechel 16

Niev: Cun fixar il temps d'uffeci sin in onn ei la suprastonza communal sco gremi electoral pli libra e flexibla d'occupar il cussegl d'administraziun tenor ils basegns ed interess dalla proprietaria. Aschia prevedan era biaras interpresas dil dretg privat in temps d'uffeci d'in onn sco per exempel las Pendicularas Andermatt-Sedrun SA. Per la fatschenta sezza ha quei fatg negins disavantatgs. Ulteriuras declaraziuns ein explicadas el capitel 3.

Artechel 17

Niev: Tenor las statutas ei il cussegl d'administraziun cumpetents da decider sche dus da treis commembers ein presents. La nova lescha preveda che treis commembers ston esser presents per decider, sch'il gremi consista da treis ni quater persunas. Secumpona il gremi da tschun persunas, ston quater commembers far part alla seduta.

Artechel 18

Niev: Quei artichel regla las cumpetenzas dil cussegl d'administraziun. Da niev ein las cumpetenzas finanzialas limitadas tier quei gremi. Quei ei oz buca il cass. Plinavon preveda la nova lescha ch'il cussegl d'administraziun sa buca approbar ils preventivs sco era buca decider sur dalla vendita da participaziuns, quei ch'el sa oz sin fundament dallas statutas existentas. Il cussegl d'administraziun dispona tenor la nova lescha da tuttas ulteriuras cumpetenzas ch'ei buca surdadas ad auters organs.

Artechel 19

Niev: declaraziuns el capitel 3.

Artechel 20

Niev: declaraziuns el capitel 3.

Artechel 21

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 22

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 23

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 24

Niev: declaraziuns el capitel 3.

Artechel 25

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 26

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 27

Niev: Il capital da dotaziun sto l'energia alpina impunder per ademplir sias incumbensas. Ils indrezs d'infrastructura ch'ei en possess dall'energia alpina vegnan menziunai en quei artichel.

Artechel 28

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 29

Certas adattaziuns: declaraziuns el capitel 3.

Artechel 30

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 31

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 32

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 33

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 34

Tuttina sco tochen da cheu, stipulau da niev ella lescha.

Artechel 35

La nova lescha remplazza la lescha davart l'indemnisaziun dalla vischnaunca Tujetsch per sias prestaziuns en connex cul providiment d'electricitad. Ella cuntegn ina rama per la taxa annuala. Il cussegl da vischnaunca fixescha la taxa eifer quella rama. Cun quella regulaziun sto buca mintgamai la lescha vegnir revidida, sche la taxa vegn adattada, quei ch'ei ina megliera sligiazion sco era in model secumprovau.

Artechel 36

La vischnaunca sco concessionaria sa pretender adattaziuns. Quella adattaziun vegn fixada tenor art. 35 entras il cussegl da vischnaunca.

Artechel 37

Tuttina sco tochen da cheu (artechel 16 dallas statutas), stipulau da niev ella lescha.

Artechel 38

Niev: disposiziun formala.

Artechel 39

Decisiva per interpretar la lescha dall'energia alpina ei la versiun romontscha.

Artechel 40

La lescha remplazza las statutas dall'energia alpina dils 01-07-2019 e la lescha davart l'indemnisaziun dalla vischnaunca Tujetsch per sias prestaziuns en connex cul providiment d'electricitad dils 16-03-2018.

5. Ulteriurs pass e facit

La nova lescha ei la basa legala per l'elavuraziun dil contract da concessiun che vegn approbaus silsunter dalla suprastanza communal. El contract da concessiun definescha la suprastanza communal comunablamain culs responsabels dall'energia alpina da niev las indemnizaziuns che la vischnaunca retscheiva dall'energia alpina. Plinavon fixescha la suprastanza communal ella strategia dalla proprietaria pliras directivas economicas che han ina influenza sil quen e la bilanza ed aschia era sill'indemnizaziun totala che vegn conderschida alla vischnaunca (niev model d'indemnizaziuns). Entochen da cheu secumponan las indemnizaziuns per la vischnaunca dalla taxa da concessiun per il diever dil terren communal, digl import per la vendita dallas energias da concessiun e participaziun dalla vischnaunca, dalla cumpart sviulta ord la producziun dall'energia alpina, dalla cumpart sviulta dall'energia e dalla cumpart vid il gudogn annual. Tut quellas posiziuns vegnan examinadas el rom dall'elavuraziun dil niev model d'indemnizaziuns. Nua ch'ei fa basegns vegnan novas directivas definidas, p. ex. per la cumpart vid il gudogn. L'idea ei ch'il niev model d'indemnizaziuns sebase sin parameters capeivels che dattan ina certa segirtad da planisar e calcular, quei schibein per la proprietaria sco era per l'interpresa.

Sin fundament dil niev model d'indemnizaziuns che vegn proximamein elavuraus quenta la suprastanza communal cun dapli entradas frs. tier il gudogn dall'energia alpina. Actualmein munta quell'indemnizaziun a frs. 600'000.00. El preventiv 2020 ha la suprastanza budgetau ina summa da frs. 900'000.00 tier quella posiziun (nr. 9505.4120.04 el quen da gudogn e sperdita). Ei setracta cheu d'ina summa approximativa. Plinavon vegnan ils responsabels ad examinar el rom dall'elavuraziun dil niev model d'indemnizaziuns, schebein la taxa annuala che l'energia alpina adossescha als consuments finals per far diever dil funs e terren public el connex culla construcziun ed il menaschi dalla reit per la distribuziun d'electricitad duei vegnir alzada. Quei havess per consequenza che quellas entradas s'augmentassen (nr. 9505.4120.03 el quen da gudogn e sperdita). Quella taxa munta pil mument a 0.6 raps per ura kilowat. Tenor la nova lescha eisi pusseivel d'augmentar quella taxa sin maximalmein 2.4 raps per ura kilowat. Il cussegl da vischnaunca ei cumpetents da decider sur da talas adattaziuns. Pil mument seresultan entradas da totalmein frs. 130'000.00 per la vischnaunca sin fundament da quella taxa.

Las contractivas el connex cull'elavuraziun dil niev contract da concessiun han liug suenter l'approbaziun dalla nova lescha. Ord vesta dalla suprastanza communal eisi da gronda impurtonza che l'energia alpina sa finanziair siu menaschi era egl avegnir. Ord quei motiv vegn ella a procurar ch'il niev model d'indemnizaziuns che vegn definius el contract da concessiun pren risguard sils basegns finansials dall'energia alpina. L'energia alpina duei numnadamein saver sesviluppar vinavon ed esser habla da far las investiziuns necessarias egl avegnir.

La suprastanza communal engrazia al cussegl d'administraziun ed alla direcziun dall'energia alpina per las sedutas constructivas che han giu liug duront ils davos meins el connex cull'elavuraziun dalla nova lescha. Entras l'applicaziun dil niev model da cumpetenzas ch'ei stipulaus ella nova lescha seresulta in pli intensiv brat d'informaziuns denter la vischnaunca e l'energia alpina. Quei ei ord vesta dils responsabels dall'energia alpina e dalla suprastanza communal il grond avantatg che sedat culla nova lescha.

Ils responsabels dall'energia alpina sco era la suprastanza communal stattan davos la nova lescha e proponan al cussegl da vischnaunca ed alla radunonza da vischnaunca d'approbar ella, aschia che las contractivas el connex cul niev contract da concessiun sa beinspért vegnir lantschadas.

6. Proposta

Sebasond sin las suranumnadas ponderaziuns proponan la suprastonza communal ed il cussegl da vischnaunca:

- a) d'approbar la lescha davart l'energia alpina dalla vischnaunca Tujetsch (lescha energia alpina).
- b) d'abolir las statutas dall'energia alpina digl 01-07-2017 e la lescha davart l'indemnisaziun dalla vischnaunca Tujetsch per sias prestaziuns en connex cul provediment d'electricitad dils 16-03-2018.

Suprastonza communal Tujetsch

President communal
Beat Roeschlin

Menader center communal
Simon Collenberg

Aschunta:

- Lescha energia alpina

**Lescha davart l'energia alpina
dalla vischnaunca Tujetsch (lescha energia alpina)**

**Approbada entras la radunonza da vischnaunca dils....
Entrada en vigur:**

TABLA DA CUNTEGN

I. Determinaziuns generalas

- Art. 1 energia alpina
- Art. 2 Intent
- Art. 3 Incumbensas
- Art. 4 Relaziuns da proprietad
- Art. 5 Energia da participaziun e da concessiun

II. Incumbensa dil provediment d'energia

A. Principis el rom dalla purschida da prestaziuns

- Art. 6 Principis da fatschenta
- Art. 7 Camps d'activitad
- Art. 8 Finamiras economicas

B. Incumbensa da prestaziun per singulas spartas

- Art. 9 Provediment d'electricitad
- Art. 10 Reits da distribuziun ed implonts
- Art. 11 Produenziun d'energia
- Art. 12 Ulteriuras prestaziuns

III. Organisaziun

A. Autoritads communalas

- Art. 13 Cussegl da vischnaunca
- Art. 14 Suprastonza communal

B. Cussegl d'administraziun

- Art. 15 Cumposiziun
- Art. 16 Elecziuns
- Art. 17 Convocaziun
- Art. 18 Cumpetenzas ed incumbensas
- Art. 19 Cumpetenzas finanzialas
- Art. 20 Preventiv e quen annual

C. Direcziun

- Art. 21 Elecziun, cumposiziun e representanza
- Art. 22 Incumbensas
- Art. 23 Cumpetenzas finanzialas

D. Revisiun dil quen

- Art. 24 Il post da revisiun
- Art. 25 Examinaziun

E. Persunal

- Art. 26 Relaziun d'engaschament

IV. Principis dalla finanziaziun

A. En general

- Art. 27 Mieds finansials e possess
- Art. 28 Finanziaziun dil menaschi
- Art. 29 Vendita ed externalisaziun

B. Tariffas ed indemnisiuziuns

- Art. 30 Principis
- Art. 31 Tariffas per prestaziuns publicas
- Art. 32 Colligiazion vida la reit
- Art. 33 Indemnisiuziuns per prestaziuns commercialas

C. Rendaquen e concessiun

- Art. 34 Presentaziun dalla contabilitad
- Art. 35 Taxa da concessiun, calculaziun, object e subject
- Art. 36 Adattaziuns

V. Responsablidad

- Art. 37 Responsablidad

VI. Execuziun e disposiziuns finalas

- Art. 38 Execuziun
 - Art. 39 Interpretaziun
 - Art. 40 Entrada en vigur
-

I. Determinaziuns generalas

Art. 1 energia alpina

¹ L'energia alpina ei in'interpresa independenta dil dretg public (interpresa) dalla vischnaunca Tujetsch tenor igl artechel 50 ss. dalla lescha da vischnauncas dil cantun Grischun.

² L'interpresa ei sesenta a Tujetsch ed ei enscreta el register da commerci.

Art. 2 Intent

L'energia alpina ei responsabla pil provediment d'energia ch'ei stipulaus sco incumbensa communal. Ella ei responsabla per la producziun, la repartiziun e la distribuziun d'electricitad sco era per la construcziun ed il manteniment dall'infrastructura dalla reit resp. dils implants electricis necessaris.

Art. 3 Incumbensas

¹ L'energia alpina procura sin basa dallas determinaziuns federalas e cantunalas dalla lescha davart il provediment d'electricitad per in provediment d'electricitad segir, economic e persistent da ses consumers finals sin siu intschess sco era per las reits ordeifer igl intschess da provediment.

² L'energia alpina sa porscher ulteriuras prestaziuns el sector dil provediment d'energia, ella sparta da communicaziun sco era prestaziuns dalla reit e survetschs d'energia da tut gener.

³ L'energia alpina ademplescha las incumbensas surdadas ad ella sin fundament da questa lescha e dalla strategia dalla proprietaria.

Art. 4 Relaziuns da proprietad

Tier il possess dall'energia alpina s'audan las valurs da facultad ch'ei vegnidas surdadas ad ella en connex culla decisiun dalla radunonza da vischnaunca dils 12 da november 2004 sco era ils edificis ed ils indrezs che l'interpresa ha construì ed acquistau.

Art. 5 Energia da participaziun e da concessiun

Tenor il contract da concessiun stipulaus cullas Ovras electricas Rein Anterier (ORA) ha la vischnaunca dabien l'energia da participaziun e da concessiun. L'economisaziun dil quantum da quell'energia vegn reglada el contract da concessiun.

II. Incumbensa dil provediment d'energia

A. Principis el rom dalla purschida da prestaziuns

Art. 6 Principis da fatschenta

¹ L'energia alpina vegn administrada tenor principis economics, ecologics ed innovativs. Ella sedrezza suenter il svilup dalla branscha e dalla fiera.

² Per promover ed ademplir ils principis dall'instituziun independenta dil dretg public sa l'energia alpina collaborar cun autras interpresas dil dretg public ni dretg privat, acquistar quellas interpresas ni separticipar vida talas. Ella sa plinavon transferir atgnas spartas en autras interpresas independentas dil dretg public ni dretg privat. Quei tut sut la resalva digl artechel 29.

³ La vischnaunca Tujetsch e l'energia alpina mettan a disposiziun ina a l'autra gratuitamein indicaziuns ch'ei necessarias per ademplir las determinaziuns da questa lescha el rom dalla lescha davart la protecziun da datas.

Art. 7 Camps d'actividad

¹ L'energia alpina ei legitimada da porscher prestaziuns commercialas ordeifer siu intschess da provediment. Ella sa gestunar reits da distribuziun sin territoris d'autras vischnauncas. L'energia alpina ei obligada da stipular in contract da concessiun cullas vischnauncas, per las qualas ella surpren il provediment d'energia.

² L'energia alpina sa porscher prestaziuns per tiarzas persunas ella sparta dalla reit da distribuziun. Cheutier s'audan la construcziun ed il menaschi da reits sco era lavurs da manteniment vida talas.

Art. 8 Finamiras economicas

L'energia alpina ha l'intenziun da contonscher in gudogn da fatschenta.

B. Incumbensa da prestaziun per singulas spartas

Art. 9 Provediment d'electricitad

Tenor la lescha vertenta davart il provediment d'electricitad procura l'energia alpina sin siu intschess dalla reit pil provediment d'electricitad dils consuments finals.

Art. 10 Reits da distribuziun ed implonts

¹ L'energia alpina construescha, gestiunescha e mantegn las reits da distribuziun ch'ei necessarias pil provediment d'electricitad ed ulteriurs implonts.

² Las prestaziuns vegnan offeridas sin fundament dallas determinaziuns surordinadas dil dretg d'energia e tenor il stan dalla tecnologia ch'ei usitaus ella branscha.

Art. 11 Produenziun d'energia

¹ L'energia alpina construescha, gestiunescha e mantegn ses implonts da produenziun d'energia.

² Ella sa separticipar alla construcziun dad implonts per la produenziun d'energia, cooperar cun tiarzas persunas el rom dalla produenziun d'energia e gestunar implonts da tiarzas persunas.

Art. 12 Ulteriuras prestaziuns

¹ L'energia alpina ei legitimada da porscher prestaziuns commercialas ch'ei aschi profitablas sco pusseivel. Quellas vegnan offeridas per prezis che cuvieren sil pli pauc ils cuosts e corrispundan alla strategia dalla proprietaria.

² Ellas suandontas spartas porscha l'energia alpina prestaziuns: installaziuns electricas, electropianisaziuns, provediment da calira, survetschs d'energia, cussegliaziun ed informaziun. Ellas spartas communicaziun, electromobilitad ed energias regenerablas sa ella medemamein porscher prestaziuns commercialas.

³ L'energia alpina procura per in'illuminaziun adattada dallas vias e dils plazs che secattan sigl intschess ed ei en possess dalla vischnaunca Tujetsch. Persuenter incassescha ella in'indemnisaziun corrispundenta.

III. Organisaziun

A. Autoritads communalas

Art. 13 Cussegl da vischnaunca

¹ Il cussegl da vischnaunca approbescha sin proposta dalla suprastanza communal il quen ed il rapport annual sco era l'utilisaziun dil gudogn.

² Entras l'approbaziun dil quen e dil rapport annual dat il cussegl da vischnaunca descharscha als commembers dil cussegl d'administraziun da lur responsabladad.

Art. 14 Suprastanza communal

¹ La suprastanza communal approbescha il preventiv global ed il preventiv d'investiziuns dall'energia alpina.

² La suprastanza communal s'engascha pils interess dalla proprietaria, determinescha la strategia dalla proprietaria, reveda quella periodicamein e presenta ella al cussegl da vischnaunca per enconuschienscha. La strategia dalla proprietaria vala sco basa e directiva per l'elavuraziun dil contract da concessiun, il qual la suprastanza communal stipulescha cull'energia alpina.

³ La suprastanza communal survigilescha l'energia alpina. Oravontut dat ella directives che vegnan applicadas sche l'energia alpina ademplescha buca ni a moda meins cuntenteivla las finamiras ch'ei cuntenidas ella strategia dalla proprietaria. La suprastanza communal ei plinavon legitimada da pretendere sclariments, da prender investa en tuttas actas necessarias sco era d'incumbensar il post da revisiun ni la cumissiun da gestiun dalla vischnaunca Tujetsch cun examinaziuns supplementaras.

B. Cussegl d'administraziun

Art. 15 Cumposiziun

¹ Il cussegl d'administraziun secumpona da treis tochen tschun commembers. Tut tenor la cumposiziun dil cussegl d'administraziun appartegnan ina tochen duas personas dalla suprastanza communal al cussegl d'administraziun. Ils commembers dil cussegl d'administraziun ein buc obligai da prender domicil ella vischnaunca Tujetsch.

² Ils commembers dil cussegl d'administraziun ston ademplir las premissas tenor las determinaziuns dil dretg d'acziun.

Art. 16 Elecziuns

¹ La suprastanza communal elegia ils commembers dil cussegl d'administraziun. Ella elegia plinavon ord siu miez in president ed in vicepresidente. Ultra da quei seconstituescha il cussegl d'administraziun sez.

² Las personas vegnan elegidas per ina perioda d'uffeci d'in onn. Ina reelecziun ei lubida.

³ Las elecziuns succedan annualmein a caschun dalla tractaziun dil quen e dil rapport annual.

Art. 17 Convocaziun

¹ Il cussegl d'administraziun salva sias sesidas aschi savens sco quei fa basegns sin fundament dalla fatschentas ni sche dus dils commembers giavischan ina sesida.

² Sch'el secumpona da treis ni quater personas, ei il cussegl d'administraziun cumpetents da decider, cura che treis commembers ein presents alla sesida. Sch'el secumpona da tschun personas, ston quater commembers far part alla sesida.

³ Tier votaziuns ed elecziuns decida la pluralitad dallas vuschs. En cass da paritad da vuschs, vala la vusch dil parsura sco vusch da tagl.

Art. 18 Cumpetenzas ed incumbensas

¹ Il cussegl d'administraziun dispona da tuttas cumpetenzas el rom dalla strategia dalla proprietaria, aschilunsch ch'ellas ein buca surdadas ad auters organs entras questa lescha ni la costituziun communal.

² Sin fundament da questa lescha e dalla strategia dalla proprietaria definescha il cussegl d'administraziun la politica dall'interpresa e pren decisiuns strategicas. Plinavon survigilescha el las mesiras pridas e controllescha l'execuziun ed ils resultats da talas e procura plinavon per in controlling adattau.

³ Il cussegl d'administraziun ei legitimaus da relaschar reglaments d'organisaziun, cundiziuns da fatschenta sco era directives ed ordinaziuns. En special determinescha el las cundiziuns da basa per la produciun, la cumpra ed il commerci cun electricitad sco era pils ulteriurs survetschs en quella sparta.

⁴ Sin basa dalla legislaziun pil providiment d'electricitad fixescha il cussegl d'administraziun las tariffas pil diever d'electricitad e per l'utilisaziun dalla reit sco era ils prezis pils survetschs d'energia.

Art. 19 Cumpetenzas finanzialas

¹ El rom dil preventiv global e dil preventiv d'investiziuns decida il cussegl d'administraziun definitivamein ed independent dalla summa sur d'expensas ch'ei necessarias per ademplir las finamiras dalla strategia dalla proprietaria.

² Il cussegl d'administraziun ei cumpetents da decider sur d'expensas unicas e buca budgetadas da tochen frs. 300'000.- sco era sur d'expensas che serepetan onn per onn da tochen frs. 100'000.- per in singul cass. La summa totala ei limitada a frs. 500'000.- per expensas unicas ed a frs. 200'000.- per expensas che serepetan onn per onn.

³ La suprastonza communal decida sur d'expensas unicas e buca budgetadas da varga frs. 500'000.- e sur d'expensas che serepetan onn per onn da varga frs. 200'000.-.

Art. 20 Preventiv e quen annual

Il cussegl d'administraziun presenta alla suprastonza communal il preventiv global ed il preventiv d'investiziuns. Plinavon suttametta el alla suprastonza communal il quen annual ed il rapport da gestiun ensemen culla proposta per l'utilisaziun dil gudogn.

C. Direcziun

Art. 21 Elecziun, cumposiziun e representanza

¹ Il cussegl d'administraziun elegia la direcziun, regla l'autorisaziun da representar ed il dretg da sut-tascriver e fixescha las pagas dalla direcziun.

² Ils commembers dalla direcziun astgan buc appartener il medem mument al cussegl d'administraziun.

Art. 22 Incumbensas

¹ La direcziun meina l'energia alpina tenor las directivas dil cussegl d'administraziun. Ella ei responsabla per affars technics ed administrativs sco era pils ulteriurs fatgs che pertuccan il menaschi dall'interpresa.

² La direcziun engascha il persunal necessari.

Art. 23 Cumpetenzas finanzialas

¹ Il cussegl d'administraziun fixescha las cumpetenzas finanzialas dalla direcziun.

² La direcziun sa delegar quellas cumpetenzas a singuls da ses commembers ni ad emploiai dall'energia alpina.

D. Revisiun dil quen

Art. 24 Il post da revisiun

¹ La suprastonza communal elegia in post da revisiun independent ch'ei specialisau sin revisiuns.

² La suprastonza communal sa incumbensar il medem post da revisiun durant maximalmein siat onns, sch'ils onns d'uffeci suondan in suenter l'auter.

³ L'elecziun succeda annualmein a caschun dalla tractaziun dil quen e dil rapport annual.

Art. 25 Examinaziun

¹ Il post da revisiun examinescha il quen annual e la bilanza.

² En cass ch'il post da revisiun constatescha a caschun dalla revisiun sbagls ni surpassaments gravionts dalla lescha, annunzia el quei a scret al cussegl d'administraziun sco era alla suprastonza communal.

³ Las incumbensas dil post da revisiun sedrezzan tenor las determinaziuns arisguard la revisiun dils quens dil dretg d'obligaziuns svizzer da societads acziunaras.

E. Persunal

Art. 26 Relaziun d'engaschament

Il persunal dall'energia alpina vegn engaschaut sin basa dil dretg privat.

IV. Principis dalla finanziaziun

A. En general

Art. 27 Mieds finansials e possess

¹ L'energia alpina dispona d'in capital da dotaziun da frs. 1 milliun. Il capital da dotaziun impunda ella per ademplir sias incumbensas.

² Tuts indrezs d'infrastructura s'audan tier il possess dall'energia alpina, denter auter:

- a) ils indrezs per la producziun d'energia;
- b) las reits;

c) ed ils stabiliments.

Art. 28 Finanziaziun dil menaschi

¹ L'energia alpina cuviera ils cuosts dil menaschi cullas entradas ord sias prestaziuns. Tier quellas prestaziuns s'audan la furniziun d'energia, la purschida dils differents survetschs e l'ademplida dils mandats da prestaziun.

² L'energia alpina ei legitimada da decider autonomamein sur da sias finanziaziuns. En quei rom astga ella prender si capital jester.

Art. 29 Vendita ed externalisaziun

¹ La vendita da participaziuns e/ni da spartas acquistadas d'autras interpresas ei da suttametter tenor igl uorden da cumpetenzas dalla constituziun communal als organs corrispundents per la predeliberaziun ed approbaziun.

² Sur dil transferiment da spartas dall'energia alpina en interpresas independentas dil dretg public ni privat decida la radunonza da vischnaunca.

³ Sur dalla vendita dall'energia alpina ni da spartas da l'interpresa decidan ils votants e las votantas all'urna.

B. Tariffas ed indemnisiun

Art. 30 Principis

¹ L'energia alpina incassescha in'indemnisiun per sias prestaziuns.

² Ella fixescha las tariffas per las prestaziuns publicas e las indemnisiuns per las prestaziuns commercialas.

³ La fixaziun dalla tariffa d'electricitad e per l'utilisaziun dalla reit sedrezza tenor las determinaziuns dalla legislaziun federala davart dil provediment d'electricitad.

Art. 31 Tariffas per prestaziuns publicas

¹ L'energia alpina fixescha las suandontas tariffas:

- a) contribuziuns unicassas per la cuvrida dils cuosts dalla reit e per la colligiazion d'in edificis vida las reits per la distribuziun d'electricitad sco era per in rinforzament, in'extensiun ni in remplazzament d'ina colligiazion;
- b) indemnisiuns regularas per la furniziun dall'energia als consuments finals;
- c) indemnisiuns regularas per l'utilisaziun dalla reit e dall'infrastructura per la distribuziun d'electricitad;
- d) taxas d'administraziun per lavurs administrativas e lavurs d'examinaziun.

² Sche relaziuns specialas ein avon maun, sa l'energia alpina stipular prestaziuns individualas e l'indemnisiun per quellas en in contract culs consuments.

Art. 32 Colligiazion vida la reit

¹ Cullas contribuziuns ch'ei destinadas per la colligiazion vida la reit, vegnan ils cuosts per la construcziun dalla colligiazion nova naven dalla reit entochen tier il cunfin dil consument cuvretgs.

² Cullas contribuziuns ch'ei previdas per la cuvrida dils cuosts dalla reit, vegnan las investiziuns ella reit per la distribuziun d'electricitad finanzadas. Quellas contribuziuns cuvieran ina part comensurada dils cuosts dall'avertura generala e la gronda part dils cuosts dall'avertura detagliada.

³ Ils possessurs da schischom e las persunas che possedan terren en dretg da baghegiar ein obligai da pagar las contribuziuns per la colligaziun vida la reit e las contribuziuns per la cuvrida dils cuosts dalla reit.

⁴ Las contribuziuns per la colligaziun vida la reit e las contribuziuns per la cuvrida dils cuosts dalla reit vegnan calculadas sin fundament d'in model da calculaziun ch'ei definaus ellas cundiziuns da fatschenta generalas dall'energia alpina.

Art. 33 Indemnizaziuns per prestaziuns commercialas

¹ L'energia alpina incassescha per las prestaziuns commercialas tenor artechel 12 indemnizaziuns conformas al marcau.

² L'indemnizaziun corrispundenta per las prestaziuns sa era vegnir stipulada en in contract cugl incumbensader.

C. Rendaquen e concessiun

Art. 34 Presentaziun dalla contabilitad

¹ L'energia alpina meina in quen annual independent sin fundament dils principis commercialis. Igl onn da quen croda cugl onn calendar.

² L'energia alpina procura ch'ils cuosts e las prestaziuns dallas differentas spartas dall'interpresa ein transparents. Plinavon eis ella obligada d'impunder adequatamein ed a moda efficienta ils mieds finansials disponibels. Quei succeda sin fundament d'in sistem da controlling adattau.

Art. 35 Taxa da concessiun, calculaziun, object e subject

¹ Per astgar far diever dil funs e terren public per la construcziun ed il menaschi dalla reit per la distribuziun d'electricitad indemnisescha l'energia alpina la vischnaunca Tujetsch cun ina taxa annuala.

² La taxa annuala vegn calculada sin fundament dil quantum d'energia che vegn repartius ord la reit per la distribuziun multiplicaus cun ina tariffa da min. 0.6 raps entochen max. 2.4 raps per ura kilowat.

³ Sin fundament d'alineia 2 da quest artechel fixescha il cussegl da vischnaunca la tariffa sin proposta dalla suprastonza communal.

⁴ L'energia alpina ei legitimada da reparter quella taxa sils consuments finals. En quei cass ha ella da presentar quella taxa separadamein el quen dil consument final tenor las determinaziuns federalas valeivlas.

Art. 36 Adattaziuns

La vischnaunca Tujetsch sco concessiunaria ei legitimada da pretender da tut temps adattaziuns. Ella ei obligada da comunicar all'energia alpina eventualas adattaziuns che pertuccan la proxima perioda da quen sil pli tard entochen miez digl onn current.

V. Responsablada

Art. 37 Responsablada

L'energia alpina stat buna per las obligaziuns finanzialas sulettamein cun sia facultad.

VI. Execuziun e disposiziuns finalas

Art. 38 Execuziun

La supraponza communal exequesch questa lescha e relai las disposiziuns necessarias.

Art. 39 Interpretaziun

La versiun romontscha ch'ei vegnida approvada dalla radunanza da vischnaunca dils ei decisiva per interpretar la lescha davart l'energia alpina dalla vischnaunca Tujetsch (lescha energia alpina).

Art. 40 Entrada en vigur

¹ Questa lescha entra en vigur igl 01-01-2020. Ella remplazza las statutas dall'energia alpina digl 01-07-2017 e la lescha davart l'indemnisaziun dalla vischnaunca Tujetsch per sias prestaziuns en connex cul provediment d'electricitad dils 16-03-2018.

² Cun l'entrada en vigur da questa lescha vegnan las statutas dall'energia alpina digl 01-07-2017 e la lescha davart l'indemnisaziun dalla vischnaunca Tujetsch per sias prestaziuns en connex cul provediment d'electricitad dils 16-03-2018 abolidas.